

SÖKAREN

NR 9

1977

PRIS 6:00 inkl. moms

Hans Helighet Gyalwa Karmapa i Medborgarhuset, Stockholm

Lamor bugar sig inför Karmapa för att visa sin vördnad. De bönfaller honom att antaga sin transcendentala Avalokiteshvara-gestalt, medkänslans väsen. Detta är inledningen till Den Heliga Ceremonin med Vajrakronan, som skänker fullkomlig överföring av Kagyu-

pa-linjens andliga kraft. H.H. Karmapa har i sitt nuvarande liv särskilt utvecklat bruket av ceremonin med Vajrakronan som ett direkt medel att förmedla den mäktiga välsignelsen av sin närvaro.

Hans Helighet Gyalwa Karmapa

Hans Helighet Rangjung Rigpai Dordje är Gyalwa Karmapas 16:e inkarnation. H.H. Gyalwa Karmapa har under 16 återfödelser varit överhuvud för den tibetanska Kagyudpa-Orden sedan 1100-talet. Han förkroppsligar, företräder och styr Orden. H.H. Karmapa föddes den 23 oktober 1923 i Tibet. Liksom alla tidigare inkarnationer identifierades han bl a med hjälp av ett brev, som han i det föregående livet efterlämnat, vilket förutsade tid och plats för den kommande födelsen. H.H. har upprätthållit Kagyudpa-Ordens traditioner trots den genomgripande förändring som hela det tibetanska samhällssystemet genomgått i och med den kinesiska invasionen. H.H. förutsåg tidigt inbörden av Kinas förehavanden i Tibet. Tillsammans med ett stort antal munkar samt rituella skrifter och föremål begav han sig därför till Indien och Sikkim. H.H. är idag överhuvud för hundratals Kagyudpa-centers spridda över hela världen.

Bilderna på denna sida visar människor som mottar en initiering från Hans Helighet Gyalwa Karmapa. Initiering är en viktig ceremoni i tibetansk buddhism, då laman överför en kraft som ger de deltagande möjlighet att börja meditera och därigenom bidra till att alla människor befrias ifrån lidande. Utan initiering och instruktioner kan man inte utveckla sin meditation.

GYALWA KARMAPA besöker Sverige

Bilder från Medborgarhuset, Stockholm: Rein Välme

Bildtexter: Cai Lillsunde

Att närvara vid Den Heliga Cere-
monin med Vajrakronan innebär
att man inte bara är passiv åskå-
dare utan aktiv deltagare. Man
skall försöka öppna sina sinnen,
rikta hela sin uppmärksamhet på,
och känna förening med, H.H. Kar-
mapa som är en Buddha, för att
därigenom mottaga välsignelsen
och överföringen av H.H. Karma-
pas andliga kraft.

Var och en som ser Karmapa, då
han har Den Svarta Kronan på hu-
vudet, kommer att återfödas under
gynnsamma betingelser. Det är en
våldigt stor förtjänst och källa till
stor lycka att ha närvarit vid Den
Heliga Cereemonin. Vi skall därför
känna stark tillit till den och min-
nas den med stor vördnad.

(Själva kronceremonin får ej fo-
tograferas.)

TRONS MAGI

Redan profeten Jesus från Nasaret
— ni vet, den där fine, sympatiske
juden, som vi räknar tiden efter —
lärde trons betydelse. Bed, sa han,
och om du tror att det du beder om
kommer att ges dig, och inte tvivlar
i ditt hjärta, då får du det. Ja, om
du befaller ett berg att flytta sig, sa
Jesus, och tror att det skall ske, då
flyttar det sig. — (Så säger alltså
kristen lära, vilken är fixerad vid
Jesu läppar i övertygelsen att han
är Gud på jorden.)

Flera har följt i Jesu tankespår,
när det gäller att lära ut betydelsen
av tro. En av dessa heter Al Koran,
är engelsman och har skrivit boken
"Tänk effektivt, bli framgångsrik".
1964 kom en svensk översättning,
tryckt i Belgien och utan angivet
förlag. Copyright har "A. Thomas &
Co.". Denne Thomas och hans med-
arbetare vill inte att vi skall återge
mer än små citat. Det har de satt ut
på sidan 4. De följer affärsprinci-
pen: vi äger texten, och den får ni
inte knycka. — Men boken har Sö-
karen-vänner, levnadsteknikern
Sten Händel i Morgongåva skänkt
oss.

Nå, det ligger i alla händelser en
helt del i det här med "tro". "Var po-

sitiv! Tro!" heter det hos Koran.
Tron frigör krafter. Ett exempel:
en husmor känner sig kraftlös inför
dagens uppgifter men erinrar sig
att hon har en energitablett, som
hon fått av en släkting. Hon tar ta-
bletten och fylls av vitalitet, allt
jobb går som en dans. Vilken un-
derbar medicin det var! Fast sen
upptäcker hon att tablettens ligger
kvar i fickan — hon hade ätit upp
en karamell i stället. Det var tan-
kens, eller trons, makt, som gjort
ett mirakel.

Framstående personer, folk som
lyckats, har haft tro, förkunnar Al
Koran. "Tro är det viktigaste för al-
la som vill göra underverk." Tro
kan göra en lam frisk, en fattig rik,
en ensamstående gift etc. Önskar
du dej ett piano? Tro att du skall
få det, så kommer det. Ty när du
tror, ställer du in ditt undermedvet-
na på högsta effektivitet. Det un-
dermedvetna vet allt, förmår allt,
och det vill ditt bästa. Men du mås-
te noga tala om för det vad du öns-
kar dig. Är det en sportbil, en fly-
gel eller en hustru? Känn starkt
inför önsknigen, och tro och den
skall gå i uppfyllelse, då handlar
ditt undermedvetna på din befall-

ning.

Det undermedvetna, skriver Al
Koran, känner det förflutna, det
närvarande och framtiden. Den se-
nare idén kan man ju ha litet
svårt för, men det gör kanske inte
så mycket. — Så här instruerar Al
Koran (och nu citerar vi mer än vad
de stränga herrarna Thomas och
kompani egentligen tillåter oss):
Gör det till en vana att diktera för
undermedvetandet. "Det under-
medvetna handlar på era order.
Det inregistrerar plikttroget allt ni
har sagt, känt och gjort i ert liv.
Gränserna för dess makt är okända.
Det sover aldrig, och det kommer
till er hjälp då ni har stora svårig-
heter och hjälper er att göra det till
synes omöjliga. När det används på
rätt sätt, kan det också arbeta." —
"Ge order till det undermedvetna.
Det undermedvetna lyder alltid om
ordern är klar och eftertrycklig och
om man ger den med känsla. Ju
starkare man känner för någonting,
desto snabbare händer det."

En metod för att få igång det un-
dermedvetna maskineriet är visua-
lisering. Man använder sin fantasi,

Forts. på sidan 8

I LIVETS TJÄNST

Rapport från freds- och meditationsmötet på Gövik 27—31 juli

Från ett tiotal olika länder stråla-
de vi samman på den svenska väst-
kusten. Det var Gita och Douglas
Keiller som ställde sitt Gövik på
Särö till förfogande för denna
ovanliga konferens. Sammanlagt
var vi 26 deltagare från bl a Skott-
land, Schweiz, Grekland, Jugosla-
vien, USA och Finland.

Stiftelsen "Fred genom gemen-
skap" (Peace through unity) grun-
dades sommaren 1975 av Gita och
Douglas Keiller tillsammans med
Anthony Brooke. Målsättningen är
att skapa samförstånd och enhet
mellan människor över alla tradi-
tionella gränser. Bakom strävande-
na ligger också vissheten att
mänskligheten är på väg in i en ny
tidsålder, The New Age. Denna nya
tid kännetecknas främst av en för-
ändring av den enskildes medve-
tande. En ny öppenhet och känslig-
het för att ta emot krafter och ener-
gier på ett högre plan. När männi-
skan väl blir medveten om dessa
positiva krafter löser sig på ett na-
turligt sätt de inre konflikterna hos
den enskilda människan och hon är
mogen för en ny gemenskap med
allt levande. Det gäller en radikal
sinnesförändring, en insikt i ett
större sammanhang, som vi alla är
delaktiga skapare av.

Det talades mycket om föränd-
ring och dynamisk utveckling på
Göviksmötet. Hoppet för vår li-
dande och splittrade planet ligger
ytterst i ett höjande av människor-
nas medvetande. Viktigt är att sam-
la energi till detta arbete, till det
helas bästa. Peter Caddy från Find-
horn i Skottland berättade om hur
människor runt om i vår värld idag
deltar som "agenter" i förändring-
ens arbete. Enligt Peter Caddy är
The New Age (den Nya Tiden) en
realitet idag. "Centers of light"
(Ljus-centra) växer upp överallt.
Peter Caddy reser runt till dessa
centra; senast besökte han USA,
där många spontana "centers" har
uppstått. Som ett led i den dyna-
miska utveckling som jorden befin-
ner sig i, ser Peter också de kri-
ser av olika slag som drabbar vär-
lden, tex oljekriser, strejker, och nu
senast det stora elavbrottet i New

York, som visade hur kusligt enkelt
det är att få en stor stad på knä.
På något sätt är dessa kriser nytti-
ga, de får oss att vakna upp och bli
medvetna om vart vi är på väg, att
vakna upp och upptäcka att livet
trots allt har en mening och kvalitet.
För många har den materiella ut-

vecklingen i västvärlden lett till att
livet tappat bort sin mening. Det
finns hos många en längtan idag ef-
ter enhet i livet, "synthesis". Man
längtar också efter en andlig euro-
peisk familj, en gemenskap även på

Forts. på sidan 31

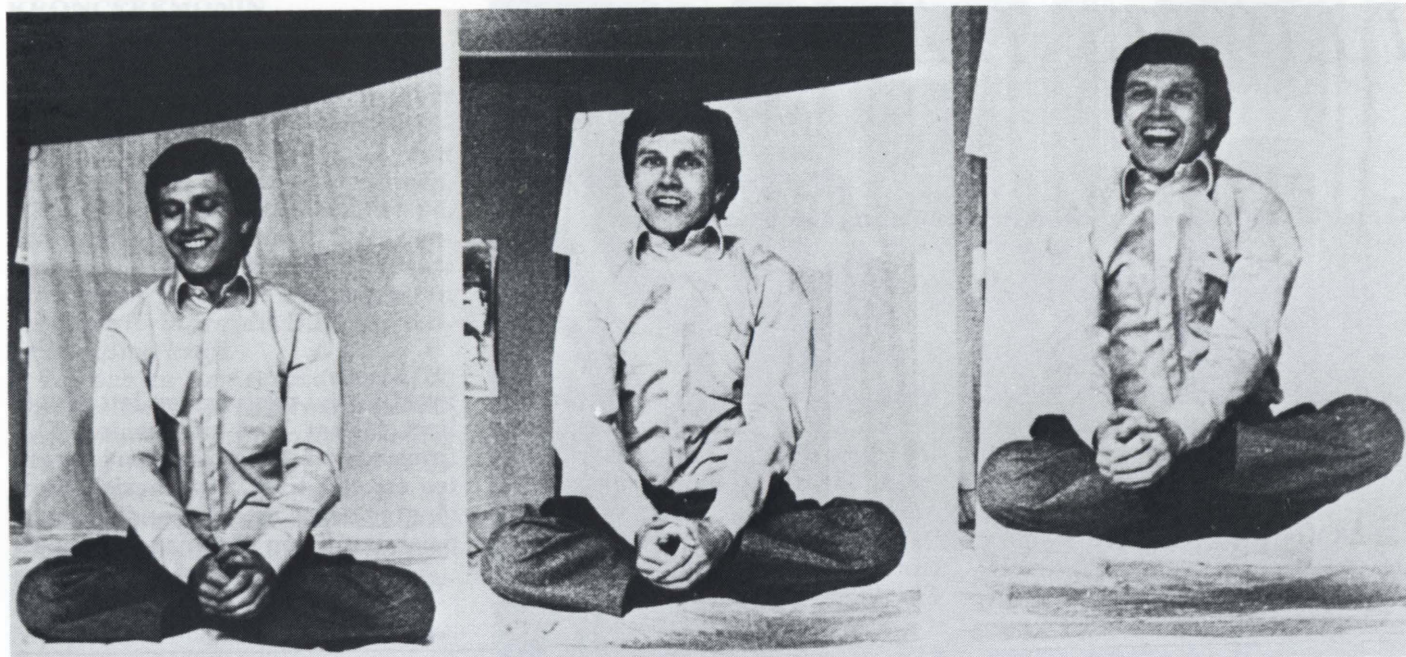
Deltagarna i mötet på Gövik enades om följande sju punkter, ut-
formade av Anthony Brooke:

ÖMSESIDIGT SAMFÖRSTÅND

Vi är överens om

1. Att det finns en osynlig harmoniserande energi — en intelligent, vis och älskande energi — som är aktiv i hela universum och som kan påverka våra beslut i allas vårt gemensamma intresse om vi fritt bestämmer oss att söka harmoni med den — med viljan att tänka och handla i helhetens intresse.
2. Att det därför är önskvärt, att vi identifierar vår egen viljekraft med denna enande kraft, som kan hjälpa oss eller andra att uppnå och vidmakthålla denna identifiering.
3. Att denna osynliga skapande energi i sig har något, som mänskligt sett kan tolkas som ett ändamål — att oändligt utveckla och vidare-skapa allt liv.
4. Att det inom varje individ finns en förmåga att utveckla sig i riktning mot fulländning.
5. Att den oenighet, konflikt och de stora svårigheter, som så många mänskliga varelser lider av och den nedsmutsning, som präglar hela världens livsmiljö, beror på att människan valt en utvecklingsriktning i sitt tänkande och i sin kultur, som har haft en tendens att avvika från ett erkännande av livets högre kvalitativa värden och från de älskande, visa och enade energier, som vi alltid fritt kan för-ena oss med och ge uttryck åt.
6. Att det står oss fritt och är önskvärt, att vi fördjupar en känsla av vår osynliga enhet i djupare mening med allt skapat liv och med det livets källa och på så sätt blir i stånd att dra till oss en ständigt växande förmåga att tjäna i samarbetet med våra medmänniskor och att få till stånd riktiga relationer människor emellan och skapa riktiga relationer också med djurriket, växtriket och mineralriket och med naturens lagar och energiflöden.
7. Att när vi lägger grunden till riktiga relationer människor emellan, så lägger vi också grunden till livets sanna broderskap och fred på jorden.

Vi är överens om att låta dessa målsättningar och principer och den vision, som genom dem blir skapad, leda och inspirera oss och få sitt uttryck i vårt dagliga liv och i våra handlingar.

Studerande vid Maharishis Europeiska Forskningsuniversitet praktiserar flygning. Ju högre de kommer, desto lyckligare blir de...

TRANSCENDENTAL MEDITATION

Sidhi-programmet

Maharishi Mahesh Yogis meditationsrörelse upplyser nu världen om att en människa kan flyga genom luften, fri som en fågel.

Det meddelas att vetenskapsmän vid Maharishis Europeiska Forskningsuniversitet (MERU) har konstaterat levitation hos meditatörer.

Av Theresa Olson

Experiment vid en MERU-kurs, där 900 elever deltog, visar att vem som helst kan lära sig flyga, oberoende av kulturell bakgrund, ålder, kön eller vikt. Med anledning av dessa upptäckter betraktar forskarna vid MERU levitation och flygning som naturliga fenomen, vilka uppstår genom en högt utvecklad samordning mellan sinne och kropp. Den samordningen gör att kroppen kan tillmötesgå sinnets finaste intentioner, från att lösa komplicerade motor-perceptoriska problem till flygning. (Motorik = styrning av rörelser, perception = varseblivning.)

Särskilda sexmånaderskurser, utarbetade av Maharishi Mahesh Yogi, MERUs grundare, syftar till att göra samordningen sinne-kropp perfekt. Kursdeltagarna ut-

övar Transcendental Meditation och får lära sig speciella mentala tekniker för att uppnå högre grader av denna samordning.

VAD MERUS FORSKARE FANN
Forskarna vid MERU fann att erfarenheterna varierar starkt, då man lär sig flyga. Dr David Orme-Johnson, vice rektor vid MERU, skriver i en redogörelse att erfarenheterna "varierar från ingen effekt till en känsla av att kroppen genomträngs av rymd och i vissa fall en mental och fysisk känsla av lätthet, till en uppåtgående ström av energi... som kan åtföljas av en spontan rörelse, eller ett 'hopp', en halv eller en meter framåt i sittande ställning, till att 'hoppa' med en intensiv känsla av genomskinlighet och lätthet och med större förmåga att styra

riktningen, till mera utvecklade erfarenheter som att känna ytterligare en impuls uppåt då man fortfarande är i luften."

MERUs forskare framlägger nu som nästa logiska steg flygning under viljemässig kontroll, bekräftad av utomstående iakttagare. Maharishi har förklarat att flygning är ett naturligt fenomen för den som har perfekt samordning mellan sinne och kropp. Han har formulerat liknelsen att flygning är lika naturlig som att gå. Han säger: "När sinnet vill gå, svarar kroppen med att stiga upp och gå. Och så vill sinnet flyga. Vad händer? Ingenting i början. Integrationen räcker inte. Men snart, när sinnet vill 'flyga', reagerar kroppen till slut med att lyfta och röra sig åt det håll man vill."

Nästan alla som deltog i den kurs som slutade i april 1977, upplevde någon fas av flygning i större eller mindre grad. 20 män och kvinnor leviterade riktigt under korta tidsrymder. 70 kursdeltagare "flög" korta avstånd, en och en halv till tre meter, under övningarna. 82 procent av kursen hoppade sittande med korslagda ben och förflyttade sig smärre sträckor i en serie spontana studsar, "hopp".

Forskarna fann att hoppning, levitation och flygning bara ägde rum hos dem som hade hög EEG-koherens.

EEG-MÄTNINGAR PÅ FLYGNING

EEG mäter den elektriska aktivitet som äger rum i hjärnbarken eller på hjärnans yta. För att bestämma graden av ordnat samspel mellan hjärnbarkens olika områden använder forskarna vid MERU en metod att mäta koherens (graden av överensstämmelse mellan två signaler) i sina EEG-undersökningar. Enligt dessa forskare påvisar höga nivåer av elektrisk koherens en funktionell integration, dvs förbättrad samordning mellan hjärnans olika delar.

"Genom att öva sig på att flyga övar man fysiologin att fungera på ett integrerat sätt", säger dr Orme-Johnson. "Ökad EEG-koherens tyder på förbättrad koordination mellan sinne och kropp."

För amerikanskan Marcy Kipnis från Chicago "är flygning ett rent, oblandat nöje. Man gör vad man alltid har önskat att göra. Allt blir lätt och fullt av lycka." — "När jag först började hoppa, var det en känsla av energi som sköt mig uppåt och knuffade mig framåt. En gång, när transcenderingen var oerhört stark, kände jag mig som om jag bluskstavligen flög genom luften. Jag slungades bara upp, mina ben dinglade under mig och jag landade mycket mjukt, med benen hopvikta under mig, två meter bort. När jag vände mig om, blev jag förskräckt av att se hur långt jag hade åkt. Det hade varit så lätt."

OBEGRÄNSAD MEDVETENHET ETT MÅSTE FÖR FLYGNING

Maharishi införde de sex månader långa kurserna för utbildning av guvernörer i Upplysningens Tidsålder i MERUs kursplan sommaren 1975. Kursernas målsättning är att utveckla individens fulla förmåga genom att åstadkomma perfekt samordning mellan sinne och kropp. Enligt Maharishi utvecklas medvetandets fulla förmåga genom att fältet för ren, obegränsat med-

vetenhet levandegörs. På dessa kurser lär man sig fungera i ren, obegränsad medvetenhet, den ytterst lugna och stabila nivå av medvetandet varifrån all kraft och kreativitet uppstår.

När eleverna väl blir förtrogna med nivån av rent medvetande, upptäcker de att deras önskningar uppfylls automatiskt. På den nivån reagerar kroppen, omgivningen, hela naturen på sinnets blotta avsikt. Vad man än tänker, kan man också skapa. Enligt Maharishi är den höga grad av samordning sinne-kropp som eleverna uppnått, ett mycket stort genombrott i utvecklingen av mänsklig förmåga.

"Vi håller på att upptäcka hur obegränsad medvetenhet, hemmet för alla naturlagar, fungerar", förklarar dr Orme-Johnson. "När vi kan verka från den nivån av medvetandet, då kan allt, t o m flygning, vara en möjlighet. I själva verket bruka vi tala om obegränsat medvetande som fältet för alla möjligheter."

"När människan lärde sig verka på molekylnivån", fortsätter dr Orme-Johnson, "vann hon makt över kemin. När hon lärde sig verka på atomnivån, vann hon makt över fysiken — kärnenergin. Med andra ord, när människan upptäckte att hon kunde fungera på subtilare plan i naturen, fann hon större krafter att förfoga över." — "Nu säger vi att nivån av obegränsad medvetenhet är grunden eller hemmet för alla naturlagar. När människan lär sig fungera på den nivån, blir hon i stånd att göra vad som helst. Hon kommer att ha alla krafter till sitt förfogande."

SIDHIS OCH TM TENIKEN ATT FLYGA

Den kunskap som har lett till dessa kurser, återfinns i en gammal indisk text, som skrevs av en yogalärare under andra eller första århundradet före Kristus. Patanjali förklarar i Yoga Sutrās hur man utvecklar sinnets fulla förmåga genom att uppnå yoga. I västvärlden har yoga kommit att betyda fysiska övningar som utförs för att ge bättre hälsa. Enligt Maharishi betyder ordet yoga egentligen förening, vilket innebär utveckling av ett högre tillstånd av människans medvetande genom fullständig integration av sinne och kropp.

I tredje kapitlet av sin bok beskriver Patanjali de slags förmågor som man naturligt förvärfvar med ett fullt utvecklat sinne. Dessa förmågor, eller sidhis, omfattar: förmågan att bli osynlig, att se dolda eller avlägsna föremål, att ha över-

mänsklig styrka, syn och hörsel, att viljemässigt flyga genom luften.

Även om MERU-eleverna har glatts åt framgångsrika övningar med alla dessa sidhis, är det lättast att mäta framstegen med flygning, och detta har därför intresserat forskarna mest.

Forskare vid MERU säger att det enklaste sättet att få perfekt samordning mellan sinne och kropp är att regelbundet meditera enligt tekniken Transcendental Meditation, som lärs ut av Maharishi Mahesh Yogi. TM är en lättlärd, praktisk, naturlig, mental teknik som vem som helst kan använda. Med TM lär man sig transcendera tanken och uppleva rent, obegränsat medvetande. Det utvecklar individens fulla förmåga. Vetenskaplig forskning visar att effekterna av TM i dagligt liv, fysiologiskt, psykologiskt och i det sociala beteendet, ökar undan för undan.

Den mest anmärkningsvärda effekten av TM är mild upplösning av djupt liggande spänningar, som forskarna anser blockerar den naturliga utvecklingen av samordningen sinne-kropp. När dessa djupt liggande spänningar börjar lösas upp, blir kroppen så väl integrerad med sinnet att även de mest subtila önskningar kan uppfyllas.

Enligt fru Louise Cook, Rocine, Wisconsin, är det verkligen värdefullt att lösa upp djupa spänningar. "Det är så fint när man blir äldre", säger hon, "för man inser nu... att vi kan förnya kroppen, inte bara upprätthålla den, utan vi kan bygga upp den igen. Vi kan återskapa vad vi själva har förstört."

Mary Swanson från Homewood, Illinois, har mediterat i sju år. Både hon och hennes man är TM-lärare. "Första gången jag leviterade", säger Mary, "fanns det åtta människor med mig i rummet. Jag kände en stor lätthet och en angenäm känsla med gruppen. Jag började flygtekniken och kände att min kropp blev mycket lätt. Och sedan lyfte den bara. Den stannade svävande några sekunder och kom ned stillsamt." — "När man tänker efter, borde det vara komplicerat, men det var så enkelt. Jag började med tekniken, och min kropp lyfte. Det var så lätt." — "Jag har övat mig att flyga hundratals gånger sedan dess, och har lyft 25 gånger. Två gånger lyfte min kropp 25 cm. De flesta gånger lyfter den fem eller åtta cm." — "Uppe i luften gungar min kropp fram och tillbaka och kommer sedan ner stilla. Om jag vill åka framåt några centimeter, kan jag det. Det känns så fullkomligt. Jag känner verkligen att med-

vetandet är fältet för alla möjlighe- ter. Det är en stor lyckokänsla. Min hela kropp är lycka och den lyfts bara upp stilla." — "Sedan jag började öva flygning, märker jag att min fysiologi har ändrats myc- ket. Det jag sysslar med går så myc- ket lättare. Jag koncentrerar mig bättre, när jag gör någonting. Mitt jag ägnar sig helt och hållet åt det jag gör, och jag klarar lätt av allt jag vill."

MYSTIK KONTRA VETENSKAP

Är det här mystiska krafter? "Mystik innebär mysterium, nå- got okänt", förklarar dr Orme- Johnson. "Så snart hela kunskapen om dessa sidhi-tekniker blir känd för allmänheten, kommer detta inte längre att uppfattas som mys- tiskt. Han tillägger: "Det är helt enkelt en fråga om att upptäcka vilka naturlagar som ingår i feno- menen."

"När utförandet av sidhis kan ve- rifieras på ett tillfredsställande sätt för den vetenskapliga världen", fortsätter dr Orme-Johnson, "kom- mer Maharishis teori för att för- klara det att bli en del av accep- terad, vetenskaplig kunskap."

Enligt dr Lawrence Domash, pro- fessor i fysik och rektor vid MERU, ser fysikerna fram emot att kunna studera hur levitation överens- stämmer med kända naturlagar. Han förklarar: "Så länge ingen full- ständig förklaring har kommit fram om de fysiska lagar som är in- begripna i flygning, tycks det tills vidare finnas en väsentlig likhet i Patanjalis sätt att beskriva tyngd- kraftens natur och Einsteins sätt att beskriva den tusentals år senare." — "Patanjalis uttryck för den med-

vetandenivå från vilken man änd- rar gravitationen har att göra med 'sambandet mellan kroppen och rymdelementet'. Einsteins ekvation i den allmänna relativitetsteori- n ger i matematiska termer uttryck för ett liknande påstående, nämligen att krökningen i rum-tidens geometri beror på närvaron av ma- teria (dvs kroppen)." — "Naturligt- vis", tillägger dr Domash, "har Ein- stein och andra moderna fysiker inte tagit tillräcklig hänsyn till medvetandets roll i fysiken. Detta ämne undersöks nu vid MERU av Maharishi, mig själv och andra forskare."

Professor J. A. Wheeler vid Tex- asuniversitetet i Austin är en av världens ledande experter på gra- vitationsteori. Han säger att med- vetandet måste göra sitt inträde i fysiken. Och han har försökt att skapa en gravitationsteori som inte börjar från geometri utan från "förgeometri", vilket är det element av omanifesterad rum-tid som här- rör från observatörens medvetan- de.

En av MERUs pågående under- sökningar jämför Einsteins gravi- tationslagar och de senaste upp- täckterna om "svarta hål" med de mekanismer i medvetandet som ger upphov till utförandet av sidhis.

Copyright 1977 Theresa Olson

För ytterligare informationer:

MIU-Akademien, Kärrgruvan, 778 00 NORBERG. Tel: 0223/200 19.
MIU-Akademien, Degerögården, Tel. 0933/340 12.
MIU-Akademien, Karlshamn, Tel. 0454/184 84.

TRONS MAGI

Forts.

gör sig en bild av det man åtrår, upprepar sin önskan gång på gång. "Knacka på, knacka på, knacka på i undermedvetandet. Säg namnet. Se det för er. Och säg till det under- medvetna att skaffa det åt er." Om ni behärskar tekniken, så kommer ni att få det, innan ni vet ordet av.

Från det undermedvetna, som alltid arbetar för din skull, kommer ständigt ingivelser. Följ dem, säger Al Koran. Och minns att vad det undermedvetna gör är alltid det rätta. — Om man följer sina ingi- velser, finns det inga gränser för hur långt man kan nå. Framgången kommer med stormsteg. Men akta dig för att använda kraften till att fuska i spel eller för att på annat sätt lura eller skada andra, för då vänds kraften mot dig själv. Och fusk i spel är det om man försöker få en vinst genom troskraften, ty de andra, dina med-spelare, använder inte samma kraft. Fast, det kan ju hända att om du ställer in det undermedvetna på välstånd för dig, så kommer uppfyllelsen just genom en lotteri- eller tipsvinst i alla fall!

Al Koran är ingen luring, fast han kanske tar i litet i överkant (?). Det är inspirerande att läsa hans bok, man sugereras lätt till en känsla av kraft och tro på fram- gång, man blir ivrig att försöka. Så jag har rutit till åt mitt under- medvetna att fixa ett par saker. Ha- de det undermedvetna i stället varit min anställda tjänare, då hade den- ne stuckit iväg utan dröjsmål efter min mycket stränga tillsägelse och utfört vad jag befallt. Men det är kanske inte lika lätt att tala med tvingande auktoritet till det under- medvetna. Man måste tro, annars fattar inte det undermedvetna att man menar allvar!

SM

"Det undermedvetnas röst är den största kraften i varenda kropp, och om människor bara visste hur denna kraft skall användas skulle de kunna få allt de önskar i livet, förutsatt att de först visste inom sig att deras speciella ambition och önskan låg inom möjligheternas gränser. Man måste betala för det, men det finns inga gränser för hori- sonten om människor vill låta det undermedvetna leda dem. Det kommer alltid att finnas mu- rar men det finns alltid en väg över till andra sidan."

Al Koran

VID VERKLIGHETENS RAND

"Djävrt måste vi nalkas randen av den verklighet vi hittills accepterat, och öppna oss för helt nya perspektiv, tänka tankar som vi aldrig vågat tänka förut."

Det finns några utmärkta böcker på engelska om "flygande tefat", eller UFOs. En av dessa är "The Edge of Reality" av astronomiprofessorn J. Allen Hynek och dataexperten Jacques Vallee, båda amerikaner. Den utgörs väsentligen av ett sam- tal mellan de båda och dr Arthur C. Hastings, en parapsykolog och spe- cialist på kommunikationspsykolo- gi. En stor del av UFO-problema- tiken går igenom intelligent, spiri- tuellt och inte sällan humoristiskt, i utomordentlig sakkännedom och med djärva men relevanta hypote- ser.

Författarna framhåller att det dagligen i hela världen kommer rapporter om UFO-händelser, från alla slags människor. Det är ett stort antal rapporter, av vilka om- kring 20 procent (av de amerikans- ka) inte har kunnat förklaras na- turligt. Kanske finns där ett feno- men som hör till en del av naturen, vilken ännu är helt outforskad. Det är en möjlighet som gör studiet av UFO-rapporter till något utomor- dentligt fascinerande, ett äventyr vid verklighetens rand, in i det okända.

Allen Hynek kom in på UFO-stu- diet som en fullkomlig skeptiker. Han anlätades från 1948 av ameri- kanska flygvapnet som vetenskap- lig konsult, knuten till deras lilla, helt oprioriterade UFO-undersök- ningsavdelning, bestående av några militärer och kontorister under led- ning av en kapten eller major. Till en början trodde Hynek att alla UFO-rapporter kunde ges en natur- lig förklaring, men efter studiet av tusentals rapporter och intervjuer med hundratals vittnen ändrades slutligen, 1966, hans inställning och han gjorde bedömningen att de återstående 20 procenten, som inte kunnat förklaras, utgör ett verk- ligt men okänt fenomen. Flygvap- nets uppgift att endast 2—3 pro- cent är oförklarade betecknar Hy- nek som en falsk statistik. "Förkla-

ringarna" var ofta gissningar och antaganden på otillräcklig grund.

Hynek slog larm. Han uppfattade det som sin skyldighet att rikta den vetenskapliga världens uppmärk- samhet på detta förbryllande feno- men, som kunde vara av yttersta vikt. Och situationen började änd- ras. Allt fler vetenskapsmän blir nu intresserade, och en del av dem har skapat *Center for UFO Studies* med Hynek i ledningen. Dit kan den amerikanska allmänheten rappor- tera UFO-iakttagelser utan att be- höva frukta att förlöjligas. Där skall UFO-fenomenet undersökas vetenskapligt, och därifrån skall vederhäftiga informationer spridas till den vetenskapliga världen och till allmänheten.

Hynek och Vallee framhåller att det UFO-fenomen som rapporteras har bestämda kännetecken; det va- rierar endast inom vissa gränser. En typisk iakttagelse är en roteran- de, lysande skiva, med ett hum- mande ljud, som svävar någon me- ter över marken. Alla sådana rap- porter bör tas på allvar, anser för- fattarna. Det kan vara fråga om ett nytt fenomen, vars verklighet ligger utanför vad vi för närvarande kan föreställa oss. Djävrt måste vi nal- kas randen av den verklighet vi hittills accepterat, och öppna oss för helt nya perspektiv, tänka tan- kar som vi aldrig vågat tänka förut.

En sådan djärv tanke, som före- kommer i boken, är att idéer kanske kan projiceras genom rymden snabbare än ljuset och att sådana tankeformer kanske kan materia- liseras och bete sig som materiella föremål på ljusårs avstånd från den som projicerar dem. Något sådant kan vi föreställa oss — men UFOs kan också utgöra en verklighet som vi inte ens kan ha en föreställning om.

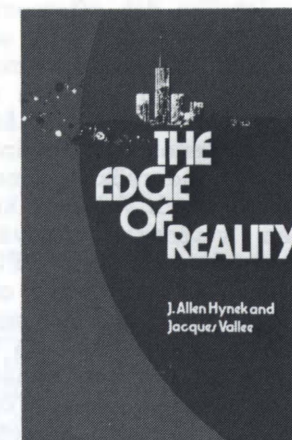
Allmänheten är inte alls medve- ten om vad UFO-fenomenet är, un- derstryker författarna. Den känner exempelvis inte till att det existerar

oförklarade UFO-rapporter i så stort antal. Dessutom är de verk- liga UFO-händelserna långt fler än dem som rapporteras. De flesta vittnena omtalar inte vad de sett, eftersom de är rädda att bli förlöj- ligade. Hynek tror att det kan röra sig om ett hundratal UFO-iaktta- gelser per natt på jorden. Många tror, felaktigt, att UFOs bara är något som observeras på långt håll — men det finns en mängd närob- servationer, och ett stort antal fall där *UFOs gjort märken på mar- ken* — en forskare, Ted Phillips, har samlat över 800 sådana. Det är hel- ler inte allnäst bekant att djur ofta blir skrämde av UFOs och att det finns fall där människor blivit till- fälligt paralyserade, brända av ett UFO eller sjuka.

UFOs är inte en vurm, en mani, som drabbat en del av mänsklighe- ten. Hade det varit så, skulle UFO-rapporterna för länge sedan ha upphört. Men de fortsätter, och de har global omfattning. Resenärer i Kina har berättat att kineser frågat dem om de där föremålen i skyn ba- ra är något som man ser i Kina!

UFO-fenomenets utseende i rap- porterna har inte förändrats under de trettio år som det existerat. Det har hela tiden haft samma karak- teristika — och då avses verkliga UFOs, dvs de kvarvarande 20 pro- centen. Och det är inte opålitliga, virriga personer som lämnar de mest förbryllande rapporterna, utan tillförlitliga, intelligenta män- niskor, vilkas ord man skulle lita på i alla andra sammanhang. De berät- tar om vad som verkar vara intelli- gent manövrerade farkoster, som rör sig i vår atmosfär utan svårig- het och i banor och med hastighe- ter som mänsklig teknik inte kan åstadkomma, till synes oberoende av tyngdkraften.

Tyvärr har den vetenskapliga världen ignorerat UFO-fenomenet eller studerat det på ett mycket ofullkomligt sätt. Det är svårt att

undersöka det, eftersom man inte kan fånga in ett UFO och studera det i ett laboratorium, men fenomenet är så annorlunda att undersökningsmetoderna måste anpassas till fenomenet och inte fenomenet till undersökningsmetoderna.

Hynek och Vallee är kritiska mot den vetenskapliga världen för dess ointresse för UFOs. Vetenskapsmän har alltför ofta uttalat sig hänfullt om UFO-rapporter — i stället för att använda UFO-fenomenet till att visa allmänheten hur vetenskapen arbetar. Förlöjligande är inte en del av den vetenskapliga metoden. Men tyvärr, skriver författarna, har alla större nyheter inom vetenskapen först mötts av motstånd från den vetenskapliga världen.

"Vad måste vi ändra på inom vetenskapen för att göra UFOs möjliga?" frågar Vallee, och Hynek svarar: "Vetenskapsmännen!"

Hynek och Vallee accepterar inte de undersökningar som gjorts av amerikanska flygvapnet och av den officiella Condonkommittén. Inom flygvapnet gjordes aldrig några försök att studera UFOs vetenskapligt. Uppgiften för den lilla UFO-undersökningsgruppen ansågs vara att bortförklara allt vad UFOs hette. Ty "vetenskapen" hade förklarat att UFO-rapporter inte var något att fästa avseende vid. Samtliga fall utom 2—3 procent "förklarades", men i verkligheten blev omkring 20 procent förklarade. Hynek förstod så småningom att UFO-rapporterna berättade om en ovanlig, okänd verklighet. Men han teg länge om denna sin insikt. Han hoppades att det skulle komma ett verkligt starkt fall, som skulle övertyga de ansvariga inom flygvapnet. Men det kom aldrig något sådant. Ändå fortsatte UFO-rapporter att komma, år efter år, och detta faktum övertygade honom om att de måste tas på allvar. Att han höll tyst i flera år med sin uppfattning berodde på att han inte ansåg sig ha en sådan ställning i den vetenskapliga världen att han kunde säga ifrån. Hur skulle han, en ung, okänd assistant eller associated professor i Ohio kunna börja fäktas med armarna och i en atmosfär av totalt oförstående prata om att UFOs var ett reellt fenomen? Om han vågat göra detta, skulle han ha motats bort från scenen, fått sparken som UFO-konsult åt flygvapnet och kanske fått sin karriär spolerad. Han skulle ha be-tecknats som en stolle. Så tror han själv. Numer är han mera etablerad inom vetenskapen och behöver inte vara rädd att säga sin mening och utmana den vetenskapliga världen.

Och många lyssnar på honom med respekt och intresse.

Beträffande Condonkommittén vid Koloradouniversitetet anser Hynek och Vallee att nyckelpersonerna där hade en förutfattad mening men att de övriga forskarna i början verkade vara öppna och inställda på ett förutsättningslöst studium. Den slutliga rapporten, som är en mastig lunta, inleds med Condons negativa sammanfattning. Men om man går vidare och läser de skilda forskarnas framställning och slutsatser, finner man att en betydande del av fallen lämnas oförklarade och alltså får betecknas som genuina UFOs. Hynek och Vallee anser att rapporten borde tryckas om och fallundersökningarna placeras först, Condons sammanfattning sist; dessutom borde en hel del vetenskapligt utfyllnadsgods, exempelvis om hur radar fungerar, slopas. Med den uppläggningsen finner man lätt att Condon var oberättigat negativ.

Att den vetenskapliga världen inte har tagit UFO-fenomenet på allvar har flera orsaker. En av dem är att "kontaktpersoner" som George Adamski och andra har förstört tefatens rykte. Allmänhet och vetenskapsmän har förknippat UFOs med "stolliga" berättelser om möten med underbara venusmän etc. Författarna ägnar ett avsnitt med rubriken "Adamskis liv och lögn" åt den mest kände av de "kontakta-de". Han byggde sina påståenden dels på sina bilder, vilka enligt Hynek och Vallee har fabricerats genom att en liten modell hållits nära kameran, samt på intyg från några personer att han i en öken sammanträffat med venusmannen Orthon, vilket vittnena iakttagit på avstånd. Men ett av vittnena, Al Bailey, omtalade några år efter händelsen i en intervju och i ett privatbrev att han aldrig den gången i öknen hade sett något flygande tefat eller någon främling som talade med Adamski, och att inte heller någon annan kunde ha sett detta. Och en person, Jerrold Baker, som Adamski påstod hade tagit fotografier av samma rymdskepp som han själv, har omtalat att han inte tagit de foton som tillskrivits honom.

Men författarna tar inte avstånd från kontakthistorier. Vallee har intresserat sig mycket för "varelserna" och torde vara världens främste kännare av den delen av UFO-problemet. Till en början trodde han inte mycket på sådana berättelser, men har nu, sedan länge, tänkt om och anser att många rapporter om närkontakt med UFO-varelser troligen är sannings-

enliga, dvs de som berättar tror åtminstone själva på vad de rapporterar. Det finns ett bestämt och trovärdigt mönster i rapporter av det slaget. Även exempelvis den enkle Joe Simontons berättelse om hur han blev bjuden på pannkakor av varelserna tar Hynek och Vallee numer på allvar. Den passar in i mönstret. Att mönstret är absurt får man acceptera; som den franske ufologen Aimé Michel har sagt: det rör sig om en absurditeternas festival. — Varför landar ett UFO på en väg, varvid varelserna går ut och reparerar farkosten och blir iakttagna av folk som stöter på dem på vägen? Varför landade de inte på en säkrare plats, om de nu överhuvudtaget behövde "reparera" sin farkost? Det verkar vettlöst. Men kanske har deras syfte varit att låta några människor träffa på dem, så att dessa sedan berättar om händelsen och ger åt världen den uppfattning av UFO-varelserna som dessa själva vill att mänskligheten skall ha. Kanske vill de främmande varelserna ge oss en viss bild av sig själva för att dölja sina verkliga förhållanden. Flera UFO-forskare tycks luta ditåt. Det är heller inte omöjligt, enligt den här boken, att en man som Adamski har tagits om hand av främlingarna, vilka lurat honom eller hos honom inplanterat absurda minnen om kontakt med människor från andra planeter, vilket han sedan spritt ut till en värld som därför betecknat allt som har med flygande tefat att göra som nonsens.

Att varelserna vill dölja något antyds av att i flera fall finns minnesförlust hos vittnen: ett par timmar har försvunnit ur deras minne i samband med en UFO-iakttagelse. Vad hände då? Det mest omskrivna fallet av denna typ torde vara Betty och Barney Hills upplevelse. Deras historia att de tagits ombord på ett tefat, kom fram först när de hypnotiserades av en psykiater, som de sökt för psykiska besvär till följd av UFO-upplevelsen. Under hypnos berättade de att de kidnappats av underliga varelser och undersökts av dessa. Det kan mycket väl vara sanningen som avslöjats på detta sätt, men det är berättigat med kritiska synpunkter på hypnosens användning för att genom regression, alltså tillbakaförande i tiden, få fram sanningen. Som framhålls i boken kan det vara fantasier som berättas i det hypnotiska tillståndet. De hypnotiserade är ytterligt öppna för alla verbala och (på ett paranormalt plan) icke-verbala idéer från hypnotisörens sida. Och de är extremt tillmötes-

gående. Om man ber dem gå tillbaka till ett föregående liv, och de inte har något föregående liv, så uppfinner de ett. Om man antyder att de sett ett UFO, fastän de inte har gjort det, så uppfinner de en händelse. Så fungerar det med hypnos, och därför är försöken att med hypnos få fram sanningen ytterst otillförlitliga. Några expertuttalanden i boken är positiva till hypnos av UFO-vittnen, men den skeptiska inställningen torde vara den mest välgrundade.

Hynek och Vallee har kort formulerat sin slutsats så:

"Vi står vid verklighetens rand. Mer än någonsin måste vi med ett öppet och fördomsfritt sinne betrakta de fenomen som förbryllar oss. Men ett öppet sinne är inte ett okritiskt sinne, och huvudlinjen i denna boks nio kapitel har varit vår tro på den framtida vetenskapen, vår tro att den skall komma fram till en riktig förståelse av de fakta vi möter. För att detta skall bli möjligt har vi visat att det måste ändras på vissa attityder och mycket fördomar. Studiet av UFOs utgör en möjlighet att göra framsteg mot en ny verklighet, ett medel att vidga gränserna för vår medvetenhet. Verklighetens rand är också kunskapens rand. Men bortom den finns en annan vetenskap och en annan kunskap. Om denna bok har gett några glimtar av den, då har vi lyckats i vårt syfte."

*

Här, slutligen, en förteckning över några av de mest läsvärda UFO-böckerna på engelska.

J. Allen Hynek och Jacques Vallee: "The Edge of Reality. A progress report on Unidentified Flying Objects" (Henry Regnery Company, Chicago, 1975).

J. Allen Hynek: "The UFO Experience. A Scientific Inquiry" (Henry Regnery Company, 1972).

David Michael Jacobs: "The UFO Controversy in America" (Indiana University Press, 1975).

"Scientific Study of Unidentified Flying Reports" (Bantam Books, New York, 1969) — den s k Condonrapporten.

Philip J. Klass: "UFOs Explained" (Random House, New York, 1974).

David R. Saunders och R. Roger Harkins: "UFOs? Yes! Where the Condon Committee Went Wrong" (The New American Library, 1968).

Kulturens svek

Att läsa svenska tidningars kultursidor försätter mig i ett oavvisligt tillstånd av frustration, skriver Annakarin Svedberg i sin bok *Kärlek är det innersta av hjärtat* (Zindermans 1976). Hon anser att kultursidorna är "döda och stumma". "De fångar mitt hjärta med stennävar och trycker till — brutalt." Som mental föda är deras innehåll "lika dåligt som chips och popcorn". "Så blir då kultursidorna inte mycket mer: popcornpåsar för intellektuella, och den som vill söka näring måste först åta sig besväret att uppsöka ett bättre näringsställe."

Om nu inte kultursidorna i de stora tidningarna bjuder på så mycket, vart går man då? Inte heller i en bokhandel finner man så lätt föda för själen. "Det har hänt mig många gånger att jag vänt i djup beklämning, sviken i ett legitimt behov av mental näring."

Kulturen har svikit människorna, anser Annakarin Svedberg. "Vi saknar", menar hon, förmågan att vila, att flyga och drömma och att placera in vardagen som pärlband av dagar, ett efter ett, i ett mönster som vi själva skapar. Kulturlivet ger ingen bot. Man kritiserar, analyserar — men läker inte." Det behövs en förändring i grundsynen, en öppning mot rikedom på områden där vi är fattiga och kulturarvet torftigt — så uppfattas situationen av Annakarin Svedberg, som är buddhistisk lekmanannunna och skönlitterär författare.

Ja, vem har inte tyckt att en atmosfär av kyla och andlig förkrymphet slår emot en, när man öppnar en daglig tidning. Var finns värmen, ömheten, visdomen, tankarnas djup, de goda idealen?

"Det är ett egendomligt skådespel", skriver Annakarin, "att se alla dessa intelligenta, bildade människor ängsligt blicka omkring sig i förfäran att inte verka klipska nog. Men alltid finns det någon som trots allt inte tycker att de verkar klipska nog. Som till exempel jag."

I stället för dagstidningar sökte Annakarin upp andra källor. "Jag sniffade i andra riktningar och blev nyfiken, glad, intresserad. Jag kände hur jag frisknade till." Hon gick till bokhandeln Vattumannen, och

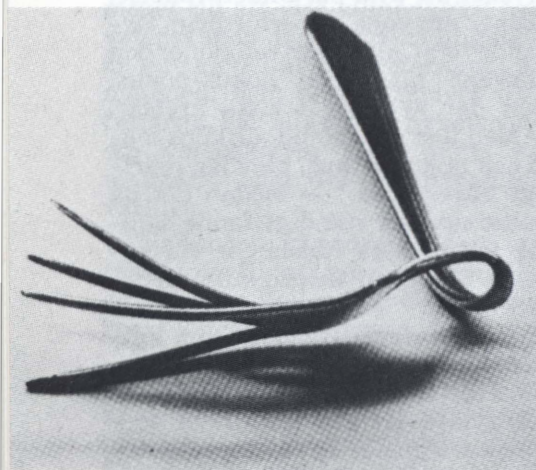
där hade hon roligt. "Där fanns mycket att titta på. Bilder, rökelse, böcker om yoga, naturmedicin, flygande tefat, alla slags religioner och allsköns magi och hokus-pokus, som det ju heter i vissa kretsar. — Men just där, bland allsköns magi och hokus-pokus, blev jag hjärtligt intresserad." — Medan det på kultursidorna ständigt fanns samma vidskepliga rädsla för vidskepelse. Skulle en ansedd kulturarbetare sätta "sina välunderrättade fötter" på ett sådant ställe som Vattumannen, vore det bara för att avslöja och ironisera, tror Annakarin.

Förvisso är den kultursyn som Dagens Nyheter & Co. representerar, inte samma som Vattumannens, Sökarens, teosofins etc. Nog kan kultursidorna ge bra läsning inom sin egen valda ram, men deras utsikt är begränsad och sådana värden som kärlek till nästan, godhet mot djur, att icke skada, ömhet, värme, sökande efter sanning och hälsa, livskvalitet, det finner man inte mycket av där.

SM

Många vetenskapsmän: URI GELLER är äkta!

Det var 1972 som israelen Uri Geller blev världskänd. Sedan dess har han studerats i sju laboratorier i åtta länder av ansedda vetenskapsmän, som bl. a. sett honom böja solida metallföremål genom att lätt stryka över dem eller bara "vilja" att de deformeras; vetenskapsmän har också sett honom återge enkla teckningar, som varit okända för honom, och tala om vilken sida av en speltärning som varit vänd uppåt i en stängd och omskakad metalllåda m m.

Boken "The Geller Papers" (Houghton Mifflin Company, Boston, 1976) redigerad av Charles Parnati, innehåller uppsatser av vetenskapsmän, illusionister och andra fackmän, som alla anser att fenomenen av Geller-typ måste tas på allvar och bör studeras vidare. Många av vetenskapsmännen har riskerat sitt anseende genom att ägna sig åt Geller-studier och tillkännage att de inte kan finna någon logisk förklaring till fenomenen. Fyra illusionister medverkar också i boken. Trots sin kännedom om alla slags trollkarlstrick har de observerat sådant som de inte kunnat förklara.

Flera av de uppsatser som är införda i boken har också sänts till ansedda vetenskapliga tidskrifter, men endast Puthoffs och Targs redogörelse för experiment med Geller vid Stanford Research Institute, SRI, har publicerats, nämligen i "Nature" 18 oktober, 1972.

Fjorton av uppsatserna i "The Geller Papers" har skrivits av naturvetenskapsmän, matematiker och ingenjörer, tre av parapsykologer, fyra av illusionister, en av en fotograf och en av en tandläkare, vilken bl a röntgenfotograferade Gellers tänder utan att finna spår av främmande föremål, som kunnat användas som sofistikerade hjälpmedel; Geller hade utmärkta tänder, endast tre små hål, och det hade aldrig borrats i dem.

Sökaren har tidigare ingående redogjort för Harold Puthoffs och Russell Targs undersökningar. Här skall endast nämnas deras slutsats: Geller har på ett övertygande sätt visat sig vara i besittning av en paranormal varseblivningsförmåga.

Bland det mest anmärkningsvärda i "The Geller Papers" torde vara Eldon Byrds uppsats, som beskriver hur Uri Geller deformerade en tråd av den ovanliga metallegeringen nitinol, vilken består av ca 55 procent nickel och 45 procent titan. Nitinol har ett "minne" så att om ett föremål därav deformeras, återtar det alltid efter upphettning raskt den form det fick vid framställningen. Geller lyckades paranormalt böja raka nitinoltrådar genom att lätt stryka över dem — och efter upphettning återtog de inte sin ursprungliga, raka form. Alla försök att få trådarna permanent raka igen misslyckades. Gellers behandling tycks ha suddat ut deras minne. Till detta finns ingen förklaring.

Dr Wilbur Franklin vid Kent State University studerade med hjälp av ett elektronmikroskop med mycket stor förstöringsförmåga brottyrorna på föremål som paranormalt böjts av Geller. Han fann bl a att en platinaring hade två brott så nära varandra att man med blotta ögat bara kunde upptäcka ett enda; men de två brotten var av helt olika typ, vilket var mycket överraskande. Dr Franklin anser att detta visar att brotten måste ha uppkommit genom paranormal påverkan, ty det skulle vara ytterligt svårt att med normala medel på ett laboratorium få två olika slags brott så nära var-

andra.

Dr Thelma Moss vid UCLA har med kirlianfotografering visat att mental energi synes utgå från Uri Gellers fingrar, när han försöker påverka ett föremål. Dr Moss har också i sitt laboratorium haft besök av flera personer, bl a barn, som visat sig kunna böja metallföremål genom att stryka över dem.

Hos ingenjören Ronald Hawke vid Lawrence Livermore Laboratory skulle Geller försöka förändra eller utplåna det magnetiska mönstret på fyra datakort. Det går inte att påverka kortens programmering genom att gnida dem. Men när två av korten sattes i datorn, sedan Geller behandlat dem, stöttes de omedelbart bort, vilket innebar att programmeringen inte längre var meningsfull. En senare undersökning visade att det magnetiska mönstret hade förändrats.

Hos biofysikern dr Thomas P. Coohill vid Western Kentucky University lyckades Uri Geller återge enkla teckningar, som han aldrig sett, böja metallföremål och påverka en kompassnål. Fastän dr Coohills experiment inte anordnades med sådan noggrannhet att de är bevisande, blev han själv övertygad om att Geller är äkta och ingen illusionist. Ett starkt intryck gjorde det att han såg en sked böjas i sin egen hand. Och två dagar efter Gellers besök började en sockersked att böja sig, vilket den fortsatte med i femton minuter.

Parapsykologen William Cox gjorde experiment med Geller utan att denne hade vetskap om att Cox är kunnig illusionist. De informella försöken, som gjordes i Gellers lägenhet i New York, gav goda möjligheter till fusk. Men Geller begagnade sig inte av de chanserna. Cox hade med sig några nyinköpta nycklar, en spegel och en klocka som han med en aluminiumremsa i urverket gjort tillfälligt obrukbar (men som Geller ändå fick igång). En av nycklarna var gjord av tjockt stål. Det fordrades 18 kilos tryck för att böja den. Cox placerade den på glasskivan av ett bord med ett av sina fingrar på nyckelhuvudet; med

sin andra hand höll han en spegel under bordet så att han kunde se nyckeln underifrån. Geller strök lätt över nyckeln mitt. Efter ungefär en minut hade den böjt sig uppåt i ungefär 12 graders vinkel. Cox höll hela tiden ett finger på nyckeln och kände inte att Geller utövade något tryck på den. Cox blev övertygad om att det inte var några illusionistkonster som han såg.

De två professionella illusionisterna Artur Zorka och Abb Dickson blev övertygade om att Geller inte använde trick, sedan de utifrån sina kunskaper som magiker gjort noga kontrollerade experiment med tanke på att omöjliggöra trick. Testrummet hade inga fönster eller speglar, endast en dörr, vilken låstes; och endast Geller och de båda illusionisterna var närvarande. "Jag blev verkligen förbluffad av vad som hände", skriver Zorka i ett uttalande. Bland annat exploderade i Gellers hand ett nylonförstärkt handtag på en gaffel, tillhörig Zorka, och bitar flög omkring i rummet. Geller hade inte varit beredd på dessa tester och hade inte kunnat göra några förberedelser. Inte förrän efteråt visste Geller att Zorka och Dickson var illusionister. Om han vetat detta under experimenten, hade det kanske varit omöjligt för honom att få några resultat, eftersom han har svårt att arbeta inför illusionister, då dessa i allmänhet har en negativ inställning till honom så att den rätta, förtroendefulla atmosfären saknas. Bland det som Zorka och Dickson inte kunde förklara var att Geller kunde återge en teckning som Zorka endast hade tänkt på (!) och inte ritat på papper. I sin uppsats, som är en officiell rapport till det amerikanska illusionistsällskapet, skriver Zorka och Dickson att det är deras gemensamma uppfattning att fastän de som illusionister kan upprepa vart och ett av Gellers testresultat genom att använda trick som de har kännedom om, finns det enligt vad de känner till inte några trick som kan ha använts för att åstadkomma iakttaga effekter under sådana förhållanden som rådde under försöken.

Illusionisten Leo Leslie i Köpenhamn (numer avliden) specialist på att avslöja bedrägliga medier, anlätades som rådgivare av den danska televisionen, när Geller skulle uppträda i ett program. Han gav instruktioner att ingen ur Gellers sällskap fick vara med i studielokalen och att en kamera alltid skulle vara riktad mot Gellers händer. Ändå syntes Geller visa upp telepati och psykikinesi. Men Leslie var inte övertygad. Från början hade han trots att Geller använde kvicksilver för att göra metaller mjuka så att de kunde böjas. Efter TV-programmet fick han möjlighet att göra några egna experiment med Geller, vilken kunde återge en teckning som Leslie gjort i hemlighet. Och en nyckel som Geller försökte böja, började krökas först när Leslie tagit den i sin hand. Ingen av Gellers vänner var närvarande i rummet under dessa försök. Leslie förklarade att såvitt han kunde förstå användes inga kända illusionisttrick. En psykolog, som stod i närheten av Geller och iakttog varje hans rörelse, berättade att Geller ritade en blomma redan innan Leslie hade satt pennan på papperet för att rita det föremål som han hade valt (en blomma) och som sedan Geller skulle försöka återge.

Hos en fotograf, Lawrence Fried, president för American Society of Media Photographers, försökte Geller åstadkomma "tankefotor" på exponerad film, medan objektivloket var påsatt och fasttejpats vid kameran. Hela tiden fotograferades Geller av Fried med en annan kamera, och två av Frieds fotografiassistenter var närvarande i rummet och iakttog oavbrutet Geller. Dessutom var en reporter från New York Post där. Geller höll kameran riktad mot sitt eget ansikte och knäppte på avtryckaren. Av flera försök lyckades ett: det blev på filmen en bild av Geller själv, precis så som den skulle ha blivit, ifall exponering skett. När tejpens togs bort från objektivloket var det inget som tydde på att den hade rubbats. Fried tog hand om filmrullen och stoppade den i en ficka.

De ansedda engelska professorerna John Hasted, fysiker, och John Taylor, matematiker, vilka båda har intervjuats av Sökaren, är med bland bokens författare. De har varit mindre rädda om sitt anseende och mindre bundna av traditionella naturvetenskapliga begrepp än sina kolleger. Att söka sanningen har för dem varit det viktigaste. Och de har blivit övertygade om att Geller-

fenomenen är äkta. De har bl a experimenterat med flera barn och ungdomar, som kunnat göra samma saker som Geller. Hasted konstaterade bl a "dematerialisation" av ett litet föremål, och under Taylors experiment flög små föremål genom rummet; Taylor anser att Geller befann sig på en sådan plats i rummet att han inte kan ha åstadkommit detta genom fusk.

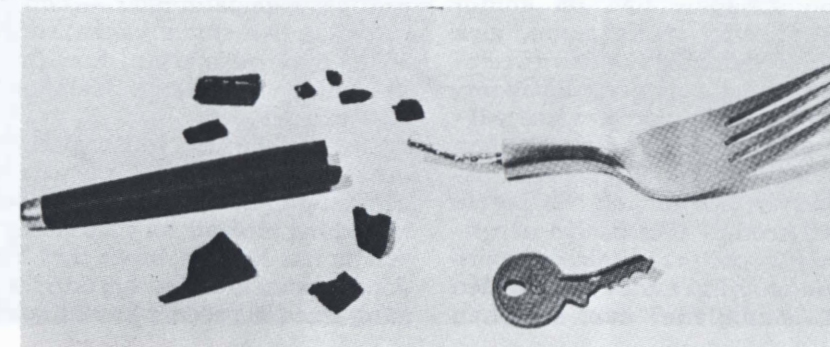
Den kanadensiske forskaren dr A.R.G. Owen skriver i sin uppsats att han lade märke till att Geller vid ett TV-framträdande bland flera nycklar valde två av ovanligt utseende (som f.ö. tillhörde dr Owen) och böjde en av dem inför kamerorna. Ifall Geller varit en illusionist och velat omärkligt byta nycklarna mot sådana som han haft preparerade i förväg och gömda exempelvis i en ärm, då skulle han ha valt nycklar av vanlig typ. "Fenomenen var", skriver dr Owen, "paranormala och fullständigt äkta."

Dr E. Alan Price vid sydafrikanska parapsykologiska institutet uppmånade i massmedia folk med egna upplevelser av "Geller-effekten" att rapportera till honom. Många hörde av sig och berättade att de själva, eller deras barn, kunnat upprepa Gellers fenomen eller iakttagit sådana i sin närhet. Efter viss utsortering återstod 137 rapporter som bedömdes som trovärdiga. Flera av rapportörerna var personer med ansvarsfulla poster i samhället.

*

Att fenomen av Geller-typ existerar får nog anses vara praktiskt taget klarlagt. Däremot vet man inte hur de skall förklaras. Så här säger Uri Geller själv: "Jag har aldrig kunnat böja eller bryta av något föremål, om det inte funnits åtminstone en eller två andra personer i rummet. När jag är ensam, tycks jag inte ha denna kraft. Jag tror att jag på något sätt tar energi från människor som befinner sig i rummet."

SM

YOGA-JONSON

"Yogan är en bro — en teknik för att frigöra inre krafter så att man blir mera kreativ."

Bert Jonson, som varit yoga-lärare i 14 år, har inte funnit sig särskilt väl tillrätta i det materialistiska samhället, säger han, utan alltid fått kompromissa, dock — genom arten av sin verksamhet — mindre än de flesta. Från början Sundsvallsbo arbetade han på kontor några år efter realexamen, gick igenom 15 månaders underofficersutbildning och blev värnpliktig sergent — men är numer vapenvägrare. I 20-årsåldern flyttade han kropp och själ till Göteborg, utrustad med en saxofon, en tandborste och 500 kronor. Han var på den tiden ateist och ville gärna bevisa att Gud omöjligt kunde finnas. Men sedan "snubblade" han, som han

uttrycker det, över en yogabok — och därefter skedde en metamorfos. Intresset för yogan — både fysisk och andlig yoga — fanns där genast, som om något i hans personlighet tidigare hållits tillbaka. Bert började sitta i lotusställning och meditera, öva yogaställningar — och han beträdde den smala vägen: slutade röka, blev vegetarian, kom in på Martinus kosmologi, reinkarnationstanken...

Efter 5–6 års yogaexperiment och sedan han "plöjt igenom det mesta inom det ockulta fältet" satte han igång med att ha yogakurser — och nu har Bert, 39, blivit Bert Yoga Jonson, som ständigt har kurser på gång (med 90 procent kvinnliga ele-

ver) och håller 125–150 föredrag per år. Han är också "ockult konstnär", musiker och författare.

Någon personlig lärare har han aldrig haft, men han har läst yogaböcker och själv experimenterat. — För den andliga utvecklingen är det Martinus, dansk visman, som betytt mest.

— Jag har aldrig känt behov av att åka till Indien eller att träffa en guru.

Bert Yoga säger att hälften av dem som går på hans kurser är intresserade av yogans andliga sida. Och för dem håller han föredrag med färgbilder, går igenom olika meditationssystem, de djupare aspekterna av yogan, kommer in på

parapsykologi, reinkarnation, astrologi och de skilda ockulta fälten. "Det finns en enorm öppenhet för detta." Men det är också många som inte är intresserade av den andliga sidan, utan endast tränar praktiskt — dessa får undervisning om hatha yoga, avspänning, andning och litet meditation, men det ockulta tas inte upp. Det är då endast fråga om yogaövningar som stimulerar och avspänner kroppen.

— För mig själv, säger Bert, är yogan en bro. Den är inget mål utan en teknik för att frigöra inre krafter så att man blir mera kreativ. Och det är detta som jag vill få folk att fatta: att de har inneboende möjligheter, som förstärks om de blir avspända, om de andas rätt, mediterar och utövar yoga. Genom yoga kan man bli en bättre musiker, en bättre journalist, en bättre taxichaufför, en bättre hundskötare... en bättre människa... och därav får man ett mer meningsfullt liv, blir tillfredsställd med sig själv.

Vegetarism är något som Bert Yoga gärna talar för — men han säger att det är en känslig sak. Man kan inte bryskt predika för folk att de inte får äta kött — det vore en direkt förolämpning. Man får ta det försiktigt med den delen av undervisningen.

— Men jag vet ju att man mår bra av laktovegetarisk hälsokost. Jag är vegetarian också för att jag tycker om djuren. Jag uppfattar det som barbariskt att föda upp kor, grisar osv för att sedan slå ihjäl dem och äta upp dem.

Att fasta är ett annat sätt att älska sin kropp, förklarar Bert. Man rensar kroppen likaväl som man rensar bilen eller har översyn av en maskin. Och fastan (råsaftfasta) med utrensning är desto viktigare eftersom vi moderna människor lever fel, äter fel mat, odlad och tillagad på fel sätt.

— Men det är ju ingen som tjänar på fastan — annat än hälsohemmen och de som skriver fasteböcker! — så därför lanseras den inte så starkt som borde ske.

— Jag fastar tre veckor åt gången numer, men förr klarade jag 30–40 dar.

Och meditationen?

— Ja, fritt översatt betyder yoga meditation, förening (med det gudomliga). I västerlandet skiljer man ju mellan yoga och meditation, men egentligen är yoga meditation från början till slut. Yogaövningarna gynnar förmågan till meditation genom att de stimulerar viktiga centra, chakras, tar bort spänningar, ackumulerar en inre kraft, som kan sublimeras i meditationen. Men

det är individuellt vilken meditationsmetod man använder. Det finns ljudmeditation, dvs mantrayoga, exempelvis TM, som ju innebär en mental upprepning av ett mantra. Och så finns olika system av andningsmeditation, där man identifierar sig med andningsluften; man kan också meditera på färger, visualisera med ögonen öppna eller med slutna ögon inför sin inre blick; man kan sitta i en yogaställning och meditera, förankrad i något religiöst ideal, kanske en Jesus-bön eller något indiskt sutra; plus många andra meditationssystem!

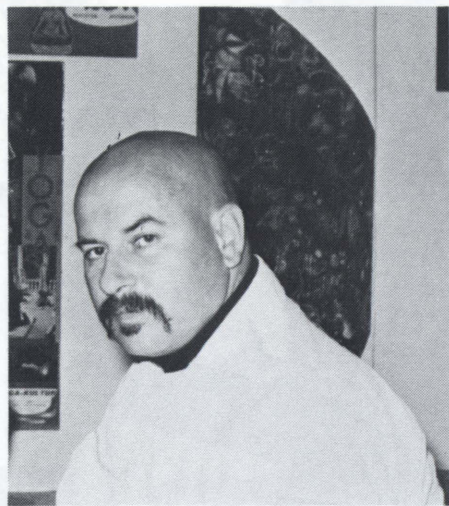
— Det är viktigt att folk får klart för sig att en meditationsmetod som passar för en person, inte alltid

passar för en annan. Därför bör man låta folk prova olika typer av meditation, inte bara låsa dem i ett enda system. — Hela livet skall vara en enda stor Meditation, där vi uppnår balans i vårt inre och med den yttre verkligheten (yang och yin).

— Man kan meditera på musik också, förklarar Bert Yoga Jonson, slår på en magnifik gong-gong och sjunger: Aaaaa... Uuu... Mmm...

Bert är också ockult collagekonstnär. Det är en lek med färger, former — en blandning av tidningsklipp, trickfoton, acrylfärger, teckningar, sprayer, lacker: där finns en orm, där en häst, där en andekropp, där Tut-anch-Amon-mumien, där astrala händer, där ett flygande te-

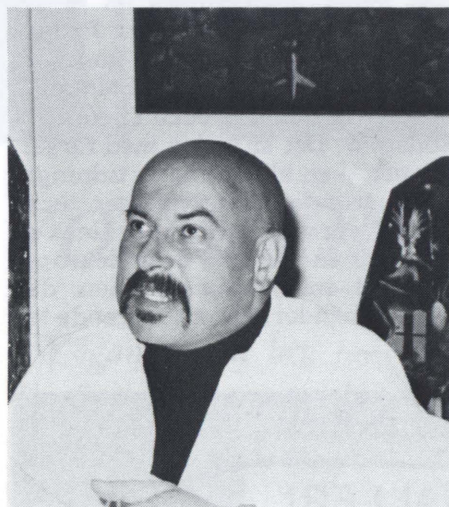

fat... Det är en magisk, mystisk atmosfär i dessa ramlösa tavlor (som man kan köpa för 900–2 500 kronor styck).

— Det rör sig om Meditativa Visioner, förklarar konstnären, som haft flera utställningar, uppmärksammade av massmedia.

På utställningarna spelar Bert Yoga också på saxofon, flöjt, piano eller orgel — och han slår på gong-gongen, pratar kring tavlorna.

na, läser kanske egna ockulta dikter, låter gärna publiken vara med och dansa i utställningslokalen... Det blir en enhet av flera konstarter — en happening.

Bert har också författat böcker. Den första, "Yoga, meditation, reinkarnation", som nu är slutsåld, har översatts till två språk. En ny, med titeln "Vardagsyoga", är under arbete.

Bert Yoga visar oss slutligen några yogaställningar och förklarar att alla övningar präglas av koncentration-meditation.

— Man är sluten, lever i sin inre

— Ha, ha, haha... skrattar Biskopinnan. Jag är DU med Hyland inför hela svenska folket. Frigjort till tusen...

Ut ur BUDDAS BERG flyter KOSMISKT såsdroppad UFO af-tongul av TAOS SOLVIND. PYTAGORAS knäpper på UFO-ratten och sjunger CHEOPS lovsång under Änglabrasan...

— Flygplansdags! skriker GUD och låter Muhammed inkarnera ut genom högra yoga-näsborren.

Reinkarnativa Hallon — Svartmagiska Andeväsen sömrlar. Skuggan sveper Molok — Utjamad Kubån vänslar i Blått.

Örter av Reinkarnativ karaktär — Förklädd Gud.

Himalaya yogavinklar i Blått.

Telegraftrådar hänger — Elektriciteten är ännu ej upptäckt.

Gud öppnar Slussarna till det Kosmiska Spektrat — Inspiration från Olympen.

Resebyråer mot Själens Land — 180 grader inåt.

Meditation — metoden-tekniken att kapsla in Själens i asbest under jordelivets värsta pyton- & pestångor...

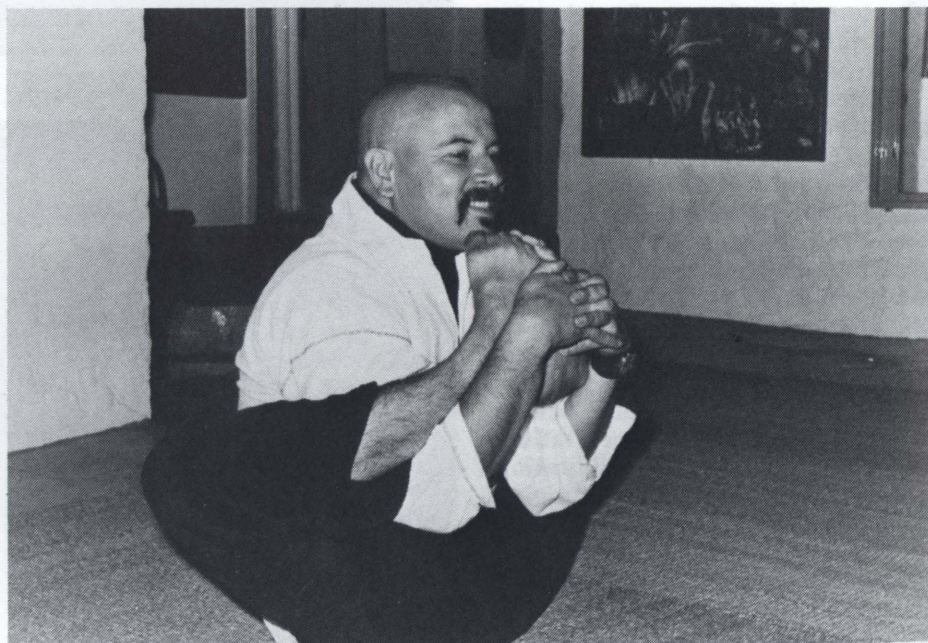
Från ockulta diktsviten "Blå Yoga Zenvinklar" (Zindermans)

Sina kosmiska (läs ej komiska) dikter har skalden läst bl a för haschtrökande ungdomar på jazzklubbar, på ockulta föredrag och för pensionerade tanter med bomullsvantar i solskenet på Liseberg.

värld. Och under övningarna sker biokemiska processer i kroppen och mentala förändringar genom tryck, belastning och genom kosmiska kraftströmmar i eterkroppens 12 stora akupunktur-meridianer. Yogan tar vara på dessa kraftströmmar, ackumulerar energin och förstärker den i olika ställningar. Yogier har ju utforskat mycket

exakt hur kroppen reagerar på de olika ställningarna. Så yogan är en vetenskap. Bli en yogi!

Adress:
Bert Yoga Jonson
Yoga-Kultur
Bergsunds Strand 3
117 38 Stockholm
Tel. 08/68 84 89, 19 69 18

Olof Lundegårdh:

DET ÖVERSINNLLIGAS NÄRVARO

"... min personliga tro, att Gud i våra skiftande omständigheter har sändebud till oss... Det finns mycket som talar för att den Evige sänder sådana hjälpare när de bäst behövs."

Ur liv och verklighet kan jag vittna om egna, direkta möten med Livets innersta väsen, även om språkets brister endast tillåter mig att som en svag återklang redogöra för sådana möten, så som de upplevts.

Men innan jag berättar om heliga minnen, vill jag erinra om ett mycket betydelsefullt, klassiskt arbete om direkta Gudsuppenbarelser, nämligen "Den religiösa erfarenheten i dess skilda former" av religionspsykologen William James. Detta är ett ytterst värdefullt dokument, rikt på skarpsynta iakttagelser och hopsamlat material om religiösa upplevelser. Vi möter där olika människors vittnesbörd om egna Gudsupplevelser, många av dem gripande genom sin omedelbarhet och intensitet.

Ur William James' arbete tillåter jag mig återge ett kort avsnitt. En prästman har upplevt *Mysteriet*. Han berättar: — "Jag minns en natt och själva platsen på en bergshöjd, där min själ så att säga öppnade sig utåt det oändliga Universum och de två världarna, den yttre och den inre, strömmade tillsammans. Djup ropade till djup — det djup, som min egen kamp hade öppnat inom mig, fick svar av det omätliga därute, det som sträcker sig bortom stjärnorna. Jag stod ensam med Honom, som skapat mig och all världens skönhet, kärlek, sorg och även frestelse. Jag sökte Honom icke, men jag kände min andes fulla samklang med Hans. Den vanliga förmimelsen av de omgivande tingen förbleknade. För stunden fanns blott kvar utsäglig glädje och hänförelse. Det är omöjligt att rätt beskriva vad jag kände. Det var som om bruset av en stor orkester, när alla instrumentens toner smält samman i en stigande harmoni och den som lyssnar ej är med-

veten om något annat än att hans själ bärs uppåt och nästan håller på att brista av sin egen känslas fullhet. Genom nattens fullkomliga stillhet skälvde en ännu högtidligare tystnad. Mörkret omslöt en närvaro, som upplevdes så mycket starkare därför att den inte syntes. Jag skulle lika lite kunnat tvivla på att Han var där som på att jag var där. Ja, jag kände att jag i så fall var den minst verkliga av de två. — Då föddes inom mig min högsta tro på Gud och min sannaste föreställning om Honom. Jag har sedan dess stått på Förklaringsberget och förnummit den Evige omkring mig, men aldrig har mitt hjärta varit på samma sätt brinnande. Då om någonsin stod jag ansikte mot ansikte med Gud och pånyttföddes av Hans ande. Det var ingen plötslig förändring i tanke och tro, endast det att min tidigare, omogna uppfattning slagit ut i blom. Sedan den tiden har ingen kritik av bevisen för Guds existens kunnat rubba min tro. Jag har en gång känt Guds andes närvaro och sedan aldrig för lång tid förlorat den. Mitt mest övertygande bevis för Hans tillvaro har sin djupa rot i denna förklarings stund, i minnet av denna höga upplevelse och i den genom läsning och reflexion vunna övertygelsen att något av samma slag inträffat med alla som funnit Gud. Jag vet att det med rätta kan kallas mystiskt. Jag är inte tillräckligt förtrogen med filosofin för att kunna försvara det mot den eller någon annan anklagelse. När jag nu skriver om det, har jag snarare övertäckt det med ord än klart framställt det för er tanke..."

I denna skildring framhåller berättaren något väsentligt, med erkännande av *det mystiska* i upplevelsen. All religiös upplevelse har

med detta mångtydiga begrepp mystik att göra. För den som inte har vetenskap om dess ursprungliga och rätta betydelse, blir det lika med suspekta skumraskföreteelser och misstänkt som ockulta fantasterier. Men detta är långt från begreppets verkliga innebörd. Låt oss tänka på medeltidens mystiker, flera av dem klassiska i vår hågkomst. De nådde vida djupare än det kallt, rationalistiskt förståndsmässiga, det i psykets ytskikt liggande tänkandet, in i den fördolda världen och kunde avslöja dess hemligheter. Detta var mystik, och är så än i dag.

Aldrig kan vi vinna religiös erfarenhet utan att låta mystiken bli den bestämmande, allt avgörande faktorn! Men vår tid är i grunden utfattig på äkta mystik. Den är alltför kallhamrad, ingenjörsmässigt steril, överflödande av allsköns vetande, men utan djupare andliga insikter.

Vi måste ha vördnad för och tro på *Mysteriet*. Vi måste kunna försjunka i den värld där det är att finna, och vi kan göra detta utan att den normala tillvarons krav på oss åsidosätts eller försummas. Det är inte fråga om världsfrånvändhet — vi måste kunna leva i världen men inte av världen, som någon träffande sagt.

Innan jag nu går vidare och anförtroar läsaren mitt livs mest skakande men samtidigt mest avgörande och underbara upplevelse, vill jag framhålla som min personliga tro, att Gud i våra skiftande omständigheter har sändebud till oss, särskilt i livsavgörande situationer. Jag vet att jag inte är ensam om en sådan övertygelse. Det finns mycket som talar för att den Evige sänder sådana hjälpare när de bäst behövs. I begreppet *änglar* möter vi något som vi inte utan vidare bör

betrakta med skämtsam skepsis. Vad bevisar det motiverade i att inta en respektlös attityd? Däremot finns belägg för att vi gör rätt i att närma oss detta problem med eftertanke och andakt, ty här är vi sannerligen inne på helig mark och bör i stället för att häda blotta våra huvuden inför Mysteriet. Det rör sig här inte om naiva drömmar om bevingade "vykortsänglar", utan om en verklighet.

Jag har mött änglar i smutsig overall och med valkiga händer, eller som det hände mig i Spanien, när jag på motorcykel färdades på vägen mellan Almeria och Malaga. På en öde långsträcka, miltals från människor och bebyggelse, hände mig olyckan att jag i en doserad vägkurva med regnvåt asfalt slirade ner i ett dike med en skrovlig bergvägg intill. Väggen tog emot törnen, varvid min hand, som höll om styrhandtaget, blev svårt upprispad och jag fick den tunga maskinen rakt över mig med motorn allttjämt igång. Där låg jag i diket vatten ur stånd att ta mig upp. — Då, med ens, dök en underlig gestalt fram ur tomma intet. Det var en fåraherde, iklädd ett trasigt filt-skyrke och med en slokhatt som kom honom att se ut som en äkta stråtrövar. Han lyfte upp maskinen och mig ur diket, tvättade av blodet från min skadade hand, och med en omfamning tackade han el Senior för min räddning. Här i rena ödemarken dök han upp just i det ögonblick han behövdes! Jag såg hans ansikte. Det låg över de sträva dragen ett förklarat skimmer, som grep mig djupt. Jag kan aldrig glömma det. En ängel sänd av Gud hade kommit till min hjälp i en livshotande situation.

Men mitt livs mest genomgripande upplevelse, en tragedi som kom att vändas i segerjubel, skall nu i korthet berättas. Det var i augusti 1939. Den stora ofärden stod för dörren. Utbrottet av det andra världskriget skulle just ske. Det var som ruvade en fruktansvärd tyngd över många sinnen, ej minst mitt eget. Luften var fylld av ängslan och oro, som inför en hotande naturkatastrof. Den tanken har slagit mig att det fanns ett tydligt inre samband mellan vad som skulle hända därute i omvärlden och det som skulle hända mig själv just då. Redan länge dessförinnan hade jag kämpat en ojämn Jakobskamp med

"Plötsligt blev jag medveten om att någon, fast osynlig, befann sig alldeles intill min huvudgård. Samtidigt uppfattade jag en oändligt kärleksfull röst som manade mig att vara vid gott mod."

Gud. Tro och tvivel på den Eviges tillvaro brottades om herraväldet i min själ — och tvivlet segrade till sist. Men efteråt, när jag blev förd ur dödsriket, då fick jag i sanning möta uppfyllelsen av Gudsorden: "Jag släpper dig icke förrän du välsignar mig." (1 Mos. 32:26)

Men nu hade min väg till Golgata börjat. Det verkade vara så utsett. Jag vacklade vilset ut i öknen, med tom blick skådande en oändlig, ödslig horisont framför mig. Samtidigt brände törsten efter friska källflöden mina förtorkade läppar. Jag kände att detta skulle betyda slutet på en vandring till ingen nytta vare sig för mig själv eller för någon annan, övergiven som jag därtill kände mig och med all visshet skulle förbli. — Jag som hade älskat solen, blommorna, de glidande skyarna över blå vattenvidder, ja så oändligt mycket mer av jordiska skönhetssyner. Nu var de borta, liksom hade de sista meterna av en fängslande film lämnat projektorns objektiv.

Så var mitt beslut fattat. — Men för att ta sitt liv behövs mod, frånsatt att en dåre eller drogberusad kan omtöcknad lämna jordetillvaron. Men jag var ingendera av dessa. I mitt klara medvetande fanns endast en bottenlös förtvivlan och en fruktansvärd känsla av det oerhörda i min situation. Jag fick uppbjuda varje uns av den viljestyrka som ännu fanns kvar för att —

efter en trots allt framrosslad bön om misskund — låta mig handlöst störta ner från krönet av en tvärrant klippvägg av omkring fem meters höjd. Nedanför, intill en havsfjärd (jag hade med min båt tagit mig till den ensliga platsen) låg en smal strandremsa, fylld av stenblock mot vilka jag borde krossas som ett bräckligt lerkärl.

Säkert låg jag medvetslös en obestämmd tid men vaknade sedan upp i ett tillstånd omöjligt att beskriva. Inga kroppsliga smärtor ännu. Allt som i en bedövning. Men snart en skärande ångest, en vild längtan att få definitivt göra slut på vad som ännu fanns kvar av mig. Halvt förblindad av blodet från ett krossår i huvudet famlade jag efter knytnävsstora stenar för att därmed fullborda förödelserna. — Men då, plötsligt, kände jag som en oemotståndligt bjudande befallning att jag *måste* leva vidare, söka mig mot räddning, hur sönder-sargad jag än var.

Det som sedan följde verkar till den grad fantastiskt, ja fullkomligt otroligt, liksom givetvis räddningen från nedstörtandet, att jag själv och andra med mig måste betrakta det som ett under, ett oförklarligt ingripande av en makt bortom mänsklig tanke och mänskligt förnuft.

Liksom understödd av osynliga händer lyckades jag hasa mig fram till den jolle varmed jag tagit mig i

land, klänga mig upp i den och sedan ro inemot ett par hundra meter, förblindad av blod från såren i huvudet, med krossad fot och andra skador i kroppen. Jag hade ingen uppfattning om vart jag rodde, men med en egendomlig känsla av att "någon" vägledde mig rakt dit jag skulle! Jag nådde en motsatt strand, där två män *av en ren tillfällighet* råkade befinna sig vid en båtbygga. Männen vågade inte lyfta mig ur jollen, sönderslagen som jag var. Som en bår kunde de bära in jollen i ett närliggande hus, där jag blev tillfälligt förbunden. Med tillkallad flygambulans fördes jag medvetslös till lasarett. Även där gjorde döden genom en tillstötande stelkrampsinfektion upprepade försök att rycka bort mig, men min tid var tydligen ännu inte ute, hur meningslös den än just då kunde förefalla. Skickliga läkare lappade ihop min sargade kropp. Ej ens invaliditet av något slag följde, fastän det varit fara för en amputering.

Efter omkring tre månaders konvalescens med en lugn, gradvis återhämtning kom omsider den stora dagen, den mest ingripande och betydelsefulla i mitt liv. Detta kan låta patetiskt, men för mig blev det en intensivt levande realitet. Jag måste återge vad som hände exakt på det sätt som det tilldrog sig, eftersom varje enskildhet däri blev som i eldskrift inpräntad i mitt innersta. Minnet därav står än i dag klart ljusomstrålat.

En morgon vaknade jag ovanligt nog redan vid fyratiden. Övriga patienter i salen sov i sina sängar. Helt oväntat fick jag en sällsynt ny förnimmelse, kände en nära nog eterisk lätthet i hela min varsel. Det var som om min kropp blivit befriad från materiens tyngd. Därtill genomströmmades jag av en stilla, överjordisk lyckokänsla. — Detta kunde inte vara någonting patologiskt och ha med kroppens tillstånd att göra. Jag var redan sen länge feberfri och för övrigt i bästa tänkbara såväl fysiska som psykiska kondition. Själv-mordstankarna hade, trots min tidigare grava nervkollaps, inte kommit tillbaka. Jag hade resignerat och beslutat mig för att ta dagen som den kom i fortsättningen. — Och nu detta nya som hände mig! I och för sig kanske ändå inte min eteriska lyftningskänsla skulle ha haft mer än rent tillfällig inverkan, men nu inträffade något som framför allt annat gjorde den där dagen så djupt minnesvärd, ja som en stund på Förklaringsberget! Plötsligt blev jag intensivt medveten om att någon, fast osynlig, befann sig

alldeles intill min huvudgård. Samtidigt uppfattade jag *fullt tydligt, ehuru auditivt ohörbart*, en stillsam, oändligt kärleksfull röst som manade mig att vara vid gott mod. Jag var inte ensam. Jag skulle få hjälp och vägledning. — Återigen ett under, ty vad vore väl eljest att säga om något så överjordiskt gripande som detta? I outhärlig lycka grät jag som ett barn, länge och befriande.

Det har bjudit mig emot att öppet träda fram med berättelsen om min mest skakande men samtidigt *för all framtid* mest betydelsefulla upplevelse; det personliga mötet med Gud genom en av Hans utsända. Nu berör mig ej längre människornas blandade kommentarer, somliga helt visst nedlåtande kritiska, när det gäller att bedöma en svag stackares vanvettiga tilltag och därtill utbrodering av det hela med fantasier om övernaturligt ingripande i något som hellre bort ha sin gång... Men jag vet att det djupast sett blott finns *en* som dömer, lika visst som jag vet att jag i all min ringhet har fått möta den Evige, må vara i en ängels gestalt. Budskapet till mig kom från *Livets* outsinliga källa. Gudsordet besannades: "Jag släpper dig icke, förrän du välsignar mig!" Och i den stunden välsignade jag levande Gud ur djupet av mitt hjärta.

Detta är berättelsen om Livets fullhet, om Syntesen av alltings kaotiska växlande mångfald i ett människooede. Så har jag själv uppfattat min skickelsedigra stund: min korsfästelse och uppståndelse ur dödsriket. Därefter mötet med Gud på Förklaringsberget. Min oförbehållsamma bikt hör till de heliga minnen om vilka Hans Åkerhielm träffande har skrivit: "— ja, de är heliga för envar som upplevt dem. De går egentligen inte att berätta för andra. Det vi upplevt som heligt kallar en utomstående för tillfälligheter eller överspändhet. Men vi såg Guds hand bakom dessa tillfälligheter, vi kände hans närhet; vi hörde hans stämma. Detta är minnen vi aldrig kommer ifrån. Gud grep oss — och han släpper inte sitt grepp."

Anm. Olof Lundegårdh, 76, bosatt i Kalmar, är f d kyrkoherde och har under senare tid ägnat sig åt konstnärlig verksamhet, särskilt måleri, "i förening med bl a religionspsykologisk forskning och meditation över väsentliga livsproblem". På 40-talet utgav han boken "Framtidens religion" med undertiteln "Tankar kring den kristna etikens förnyelse och en naturlig livstro" under pseudonymen Sven Olof Redhner.

LIVET FORTSÄTTER EFTER DÖDEN!

Spiritualismen ger bevis.

Begär vår boklista med senaste nyheter!

Bokförlaget Excelsior AB
Box 5314, 102 46 Stockholm 5

— SUNRISE —

Engelskspråkig tidskrift från
Teosofiska Samfundet — Pasadena
10 nr./år endast 25:—

Skriv gärna och begär gratisnummer!

Anne Eek
Eriksbergsgatan 18
114 30 Stockholm

ECKANKAR

lärt ut kunskapen
om soul travel —
medvetandeutvidgning.

Öppet hus:
torsdagar kl. 19.00—20.30

Gästriktegatan 18 T-station
S:t Eriksplan, uppgång Torsgatan
113 34 Stockholm
Tel. 08/30 77 56.

BUDDHASASANAFÖRLAGET Box 5158, 102 44 Stockholm

Skrifter ur den buddhistiska palikanon:

Buddhas tal till Sigala
24 sidor, ca 16:—

Buddhas tal till Kalamafolket/
Talet om rätt syn
40 sidor, ca 19:—

Övrigt:

Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor, ca 15:—

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7:—

I bokhandeln eller direkt från förlaget

Alf Ahlberg:

KRISTENDOMEN OCH VÅR VÄSTERLÄNDSKA KULTUR

*"Jag anser att kristendomen rymmer omistliga värden,
med vilka vår kultur står och faller."*

1.

Låt mig börja med en liten personlig reflexion. Våra åsikter, våra sympatier och antipatier, inte minst vår hållning till de stora livsfrågorna, formas vida mer än vi i allmänhet är medvetna om av psykologiska faktorer, framför allt av upplevelser i tidiga, formbara år. Hölle vi detta, av alla psykologer erkända faktum, klart i minnet, skulle våra debatter kanske bli toleranta-re och mera resonliga än som tyvärr alltför ofta är fallet.

Vad mig beträffar, växte jag upp i ett prästhem, som fast det låg mitt i "Schartauanien" var mycket frisinat. Ingen försökte påtvinga oss någon tro, ingen gjorde sura miner om vi läste dåtidens "otrosböcker", och vi kunde fritt och på jämnställd fot diskutera dem med vår far. Jag tror mig våga säga, att vi i tidiga år upplevde kristendomen i dess bästa form.

Jag nämner detta därför att jag tror, att det i hög grad påverkat min inställning till kristendomen under mitt senare långa liv. Mycket snart tog jag avstånd från den och bibehöll länge denna inställning. Visserligen hade den, menade jag, i gångna tider, trots allt vad kyrkan hade på sitt samvete, varit en övervägande makt på gott, men i vår tid var den passé och oförenlig med modern vetenskap. Många av oss unga i seklets första decennier betraktade kristendomens epok som definitivt förbi. Vetenskap och konst skulle träda i dess ställe. Jag minns hur ofta vi brukade citera Goethe: "Wer Wissenschaft und Kunst besitzt, der hat auch Religion".

På äldre dar kom min inställning till kristendomen att förändras i mera positiv riktning. Många faktorer bidrog därtill: personliga upplevelser, de stora skakande världs-

händelserna som gjorde slut på vår ungdoms naiva framstegstro och mycket annat. Av alla nyare författare, som gett mig en ny syn på kristendomen, nämner jag framför allt Dostojevski, som jag relativt sent gjorde bekantskap med. Jag kallar honom "den sjätte evangelisten". (Bach har som bekant redan lagt beslag på den femte platsen.)

Det har alltså funnits en lång tid i mitt liv, då jag stått främmande för kristendomen, men däremot aldrig någon, då jag varit fientlig mot den. Jag har aldrig förstått dem som råkat i affekt, så snart de vädrat en droppe kristet blod. Detta förhållande tillskriver jag främst mina förut antydda tidiga upplevelser.

Skulle jag i korthet försöka ange min nuvarande inställning, kanske jag skulle kunna säga ungefär följande: Jag anser att kristendomen rymmer omistliga värden, med vilka vår kultur står och faller. Men samtidigt är jag mycket kritisk mot den officiella (kyrkliga) kristendomen och tror, att den måste genomgå en radikal förnyelse, om den skall kunna bli en levande makt för nutidens människor. Den måste frigöra sig från mycket från gångna tider, som den alltför ofta som en död vikt släpar med sig och som hindrar så många — och långt ifrån alltid de sämsta — att ta befattning med den.

Om jag kan kalla mig en kristen, är jag i så fall en mycket kättersk sådan. Men därom mera i det följande.

2.

Denna personliga deklaration betyder inte, att jag skulle tillmäta min egen ståndpunkt någon större vikt. Men jag vågar tro, att den principiellt sett delas av många, som i likhet med mig anser kristendomens och kulturens framtid be-

roende av en sådan inställning, samtidigt som jag givetvis vet, att den för andra är en styggelse.

Med tre ord skulle man kanske kunna beteckna de för vår kultur omistliga värden, för vilka vi främst har att tacka kristendomen, ehuru dennas kyrkliga representer blott alltför ofta trampat dem under fötterna. Jag kallar dem *humanism*, *universalism* och *dynamism*. Låt mig i det följande så långt utrymmet medger försöka förklara dem närmare.

Med humanism menar jag den långt ifrån självklara idén, att människan, *varje* människa, oberoende av alla sekundära gränser, har ett ojämförligt egenvärde. "Västerlandet har", skriver Pär Lagerkvist, "under sin långa utvecklingshistoria efter hand på en allt bredare front kämpat för människovärdet, för erkännandet av människans värde i och för sig, och har trots all ofullkomlighet i resultatet dock nått längre härvidlag än någon kultur tillnärmelsevis nått". Påståendet är riktigt, men Lagerkvist missar sig, när han anser den grekiska, förkristna kulturen vara orsak därtill. Idén om det allmänna människovärdet fanns inte ens hos de mest högtstående antika tänkarna, Platon och Aristoteles. Man glömer, att denna kultur vilade på slaveriet som sitt materiella underlag och att slaveriet ansågs självklart grundat i naturens egen ordning, som skapat slavmänniskor och herremänniskor. Stoicismen var den enda antika åskådning som räknade med det allmänna människovärdet, även här med religiös motivering, men den omfattades endast av en bildad elit och skulle otvivelaktigt ha gått under, om inte dess tankegångar införlivats med den judiskt-kristna traditionen. Människan, *varje* människa, är skapad "till Guds avbild" och är älskad av

Gud — det är den tanke som kom slavarna i imperiet att se upp och lyfta sitt huvud upp. Petrus yttrar i ett dramatiskt ögonblick: "Mig har Gud lärt att icke räkna någon människa för ohelig och oren." (Apg. 10:28.) Icke någon! Kan man uttrycka saken mera radikalt? Inte bara de ansedda och mäktiga, inte bara de moraliskt oförvitliga, nej slavar, publikaner och syndare, skökor och utstötta, förlorade söner och döttrar av alla slag — alla har de, mätta med den högsta måttstocken ett omistligt värde.

Denna människosyn är i själva verket så radikal, att den aldrig i praktiken slagit igenom. Ändå har den satt starka spår i vår kultur. I den förkristna antiken liksom hos våra nordiska förfäder var seden att sätta ut nyfödda barn, som man av någon anledning inte ville uppföstra, en självklarhet. När den romerska rätten kom under kristet inflytande, kriminaliserades bruket med den uttryckliga motiveringen att varje människa, även ett nyfött barn, i Guds ögon har ett ojämförligt värde, och att det därför inte är människors sak att bestämma om dess liv eller död. I norska lagar under kristet inflytande betecknas bruket som "stort mord". — Slaveriet kunde kristendomen givetvis inte omedelbart avskaffa, emedan hela näringslivet vilade på det, men slaven kom att betraktas som en fullvärdig människa ("Här är icke slav eller fri"), vilket bl a framgår av att många av dem Paulus med vänliga lovord i sina brev hälsar till bär typiska slavinnenamn. "Olov den helige", skriver den framstående norske medeltidskännaren Fredrik Paasche, "förmådde bönderna att godta en lag om frigivning av trälarna. Och textens ordalydelse gör det tydligt att frigivningen skall ske för Guds skull — på en söndag eller före 'den heliga natten' (julnatten) skall man ge trälarna hans frihet." I vårt land stadgas i Magnus Erikssons landslag (mitten av 1300-talet) förbud mot trälldomen, "ty såsom Kristus har frigjort oss har han ock gjort trälarna till fria människor".

Mycket vore att tillägga om utrymmet medgav. Kanske man undrar över att jag dröjt vid fjärran tider. Men i en tid, då vår kultur vacklar och många spår dess undergång, finns det anledning att undersöka de andliga makter som byggt den. Och att kristendomen är en väsentligt sådan torde vara svårt att bestrida — lika lite som det finns minsta anledning förtiga eller förringa de ogärningar, som skett i Kristi namn — korstågens massaker, konkvistadorernas framfart,

Från Lida kyrka. Foto Rein Vålme

judeförföljelserna, inkquisitionen osv. Men trots allt — något av Jesu anda har präglat de erkända (om också ständigt i praktiken kränkta) värdena i vår kultur. — Det finns väsentliga ting i vårt liv, vars betydelse vi först märker när de saknas. Till dem hör erkännandet av det allmänna människovärdet, som, såvitt jag förstår, endast kan motiveras religiöst (om också inte nödvändigt kristet). Det var ingen tillfällighet att Hitlers "världsåskådningsminister", Alfred Rosenberg, betecknade kristendomen som "huvudfienden". Han såg på den punkten alldeles rätt. Ty nazismen var ingalunda, som man ibland tycks tro, någon extrem högerriktning utan en nihilismens revolution, som ville göra rent hus med hela vår kultur.

Och därmed är jag inne på det

andra av de omistliga värden för vilka vi har kristendomen att tacka, *universalismen*. Här kan jag fatta mig kort, ty i grunden är ju denna endast en följd av den kristna människosynen. Det var just kristendomens universalism, som kom den att bli nazismens huvudfiende. "Numera", skriver Rosenberg, "bör det stå klart för varje uppriktig tysk att med den kärlekslära som vill omfatta alla människor ett kännbart slag riktas mot den nordiska människans själ". Juden är en "undermännisklig" varelse, som bör utrotas från jorden, medan den "ariska" människan tillhör det "herrefolk", som är bestämt att behärska världen. "Vår nästa" är enligt kristen uppfattning varje människa, oberoende av ras, nationalitet eller andra skilje gränser. I sista hand är detta en följd av

Alf Ahlberg

3.

det kristna gudsbegreppet med de stora judiska profeterna som föregångare. Emedan Gud är allas fader, borde människorna förenas som bröder och systrar. Kristendomens idé om människornas "frihet, jämlikhet och broderskap" har ytterst sin grund i dess universella gudsbegrepp. — Överflödigt att tillägga att även denna idé inte minst av de kristna själva ständigt trampats under fötterna. Men i våra dagar, då vi måste lära oss se alla stora frågor — politiska, ekonomiska, sociala och religiösa — i globala perspektiv, är den nödvändigare än någonsin, om mänskligheten skall ha någon framtid. "En värld — eller ingen!"

Med universalismen sammanhänger nära det tredje och sista värdet jag nämnt, *dynamismen*. Jag menar därmed uppfattningen av historien inte bara som ett blint och meningslöst spel av krafter utan som ett meningsfyllt drama. För antik syn är det historiska livet antingen (som för platonismen) endast ett väsenlöst skuggspel eller (som för stoicismen) en evig upprepning. Först kristendomen betraktar mänsklighetens liv som en

pilgrimsfärd mot ett mål. Augustinus är med sitt stora arbete *De civitate Dei* (om Guds stat), tillkommet i en av historiens mest dramatiska epoker, den förste egentlige historiefilosofen. För honom ter sig historien som en mänsklighetens vandring mot ett mål, som ligger bortom tid och historia — Guds rike. Men denna "pilgrimsmyt" präglar inte bara det medeltida tänkesättet. Ännu i sin sekulariserade form — såsom utvecklings- och framstegstro — återfinns man den i ny formning. Det är målet som förändrats. Augustinus tecknade bilden av gudsriket såsom målet för mänsklighetens vandring, och detta tecken stod som en tindrande stjärnbild över den medeltida enhetskulturen. Den sk "nyare" tidens historia formades i ett annat tecken — "människans rike" (*regnum hominis*). Båda epokerna slutade i kaos och förvirring. Vi står nu på tröskeln till en tredje epok, som det tillkommer framtidens historiker (om det kommer att finnas sådana) att ge namn. Skulle det inte kunna tänkas, att målet för den vore att försona och förena de båda länge mot varandra stridande tecknen — att söka göra vår värld till ett människans rike i gudsrikets tecken?

Jag har därmed åtminstone sökt antyda varför jag anser de centrala värden, som kristendomen tillfört vår kultur, omistliga för dess framtid. Men samtidigt har jag framhållit, att kristendomen, om den för nutidsmänniskor skall bli en levande kraft, inte bara för ett alltmer minskande fåtal "troende", måste genomgå en radikal förnyelse. Jag har redan blott alltför mycket tagit denna tidskrifts utrymme i anspråk och måste här bli ytterst kortfattad.

Hela den värld, vari Jesus av Nazaret levde, lärde och dog, var en så helt annan värld än vår, och själv var han naturligtvis som alla, även betydande människor, i många stycken ett barn av sin tid. Världsbilden var en så helt annan än vår, att vi knappt kan föreställa oss det. Ingen fördomsfri läsare av Nya testamentet kan göra sig blind för att man levde i tron på den gamla onda världens omedelbara undergång. "I skolen icke hava hunnit igenom Israels alla städer förrän Människosonen kommer" (Matt 10:23), säger Jesus när han sänder ut lärjungarna. (Vem är förresten denne gåtfulle Människoson?) "Se, jag säger eder en hemlighet: Vi skola icke alla

avsomna, men alla skola vi bliva förvandlade." (I Kor. 15:52.) Denna eskatologiska tro förklarar åtskilligt, som för oss ter sig gåtfullt eller obegripligt.

Vid kristendomens möte med grekisk filosofi formades det system av dogmer, som alltjämt släpar med i den kristna förkunnelsen. Det var visserligen inte, som man ibland hör sägas, ett verk av maktlystna och skumma prästerliga intriger utan av skarpa hjärnor men med tänkesätt, som för oss är ofattbara. Ställer vi den enkla frågan vem Kristus är, så får vi svar i nya ofattbara vändningar. Än är han Gud själv (en av personerna i Treenigheten) än är han Guds son, "född men icke skapad", vad det nu för en nutidsmänniska kan betyda. Hela den sk apostoliska trosbekännelsen, som varje söndag läses i våra kyrkor, är åtminstone för de flesta av oss mer eller mindre ofattbar. Kan vi tro på en Gud som på en gång är allsmäktig och kärleksfull men låter nazisterna döda sex miljoner oskyldiga judar? Vi hör särskilt på sommaren mycket och med rätta talas om naturens skönhet och — "hur skön då måste själva källan vara", men sällan något om de hekatomber av skuldlöst lidande, som döljer sig bakom den. Eller hur kan Gud försonas med världen eller världen med Gud därigenom att hans "son" måste lida en grym död? På Anselms tid, då ett fredslut alltid krävde ett försoningsoffer, var tanken fattbar. För oss kan jag inte se annat än att salig biskop Esaias Tegnér med rätta kallade det en slaktaridé.

Man skulle utan svårighet kunna fortsätta att tala om det kristna dogmsystemets absurditet. Men jag avstår. Invänder man att det är fråga om mysterier som till sin natur är ofattbara, svarar jag att mystik visserligen ingår i all äkta religiositet, men att den inte får förväxlas med absurditet. Till en viss grad förstår jag att kyrkan av pietetsskäl är rädd om sina gamla, av ålder helgade formler. Men skall kristendomen bli en levande makt i en tid, då de värderingar i vår kultur som är ljusa och skapande, är i yttersta fara, måste den frambära sitt budskap på ett språk (ordet taget i vidaste bemärkelse) som vädjar till nutidsmänniskan.

Anm. Alf Ahlberg blev 1917 fil.dr och 1962 teol. hedersdoktor i Lund. 1975 fick han professors namn. Han har varit rektor för Brunnsviks folkhögskola. Han har skrivit ett 50-tal böcker och gjort omkring 200 översättningar.

Werner Aspenström:

JAG TROR PÅ DET OVISSA

"Jag håller alltså frågorna öppna. Svårigheten med den kristna trosbekännelsens Gud är att han dels skall vara en allsmäktig skapare och regent, dels en barmhärtig fader. Lidandets och grymhetens summa är för stor, räknestycket går inte ihop."

För ett femtontal år sedan gav TV-teatern en liten pjäs som hette "Skuggorna". Den handlade som det stod i scenanvisningen om "en förvirrad man i en förvirrad tid". Ängstjagad, i grunden kluven, uppför han sig egentligen på det sätt som Paulus anser vara typiskt för människan, som inte gör det goda hon vill utan det onda hon inte vill. handen som längtar efter att smeka drar kniv. Vid ett tillfälle kommer mannen in i en kyrka och tvingas där av en undermedveten, främmande vilja att framför altaret läsa den omvända trosbekännelsen:

"Jag tror på Satan allsmäktig, himmelens och jordens Skapare. Jag tror på Hans oräkneliga söner, avlade av den Onde Anden, födda av den Stora Skökan, pinade under Jesus Kristus, korsfästa men icke uppstigna till himmelen utan nederstigna till dödsriket, sittande på Satans, vår Faders vänstra sida, därifrån fördömande de levande och döda. Jag tror på den Onde Anden, en ond allmänlig kyrka, de ondas samfund, en synd utan förlåtelse, en död utan uppståndelse och ett mörker utan slut."

Pjäsen fick ett efterspel. Den anmäldes för radionämnden, som delvis gav anmälaren rätt, stycket borde ha sänts på sen kvällstid, underförstått då få sitter uppe och tittar.

Det retade mig. Avsikten med pjäsen var inte att häda utan att gestalta en olycklig och ambivalent människas motsägelsefulla reaktioner. Jag skrev i min tur en artikel för en dagstidning, i vilken jag föreslog att radionämnden borde överväga om inte den kristna gudstjänsten, högmässan under vilken trosbekännelsen läses, också borde förläggas till de nattliga timmarna med tanke på risken att folk kunde

ta orden på allvar och inte bara uppfatta dem som vördnadsbudande men till intet förpliktande poesi. Bekännelsen hävdar att det finns en utomjordisk regent med möjlighet att ingripa både i den enskildes liv och i den universella ordningen, skulle skaparen tröttna på sin skapelse har han makt att kasta allt över ända. Denna skrämmande vetskap balanseras visserligen av löften om uppståndelse från döden och ett evigt liv, det som var trasigt skall helas, orätt rättas till. Tror man helhjärtat och efter bostaven på dessa försäkringar, då måste det få konsekvenser för hur man lever och uppför sig på jorden. Det finns alltså en högre makt än regeringarnas och militärstabernas och domstolarnas och finanshusens, det finns en varaktigare och sannare tillvaro än det här korta gästspelet på planeten Tellus? Det är ju den rena politiska dynamiten — det vill säga, om man tar det på allvar. Det gör man ju inte. Någon gång i början på 1800-talet hände det på en plats i Amerika att allt vitt tyg köptes upp i affärerna, man var övertygad om att Kristus äntligen skulle återvända "med skynna" och ville vara korrekt klädd den yttersta dagen. Vi ler, men då ler vi åt läran.

I fjol hade vi val här i landet. Vid något tillfälle bör partiledarna då uttala sin uppskattning av de sk kristna värdena. De ser ofta litet generade ut, undra på det, det överjordiska är inte deras starka sida, men man måste tänka på marginalvärdena också. Det i kristendomen som intresserar dem är något mycket speciellt och begränsat: religionen som stöttepelare och hjälpgrumma åt samhällsmoralen, den allmänna anständigheten. De centrala punkterna i bekännelsen undviker

de att ta ställning till, det skulle bara störa den materiella frälsningsfrågan. Mycket stod att läsa på valaffischerna men inte detta: "Mitt rike är icke av denna världen". Jag minns att ledaren för det parti, som numera kanske mest oblygt hänvisar till de kristna värdena, i debatten om kärnkraften yttrade att han för sin del var optimist, han litade på att våra duktiga tekniker och forskare skulle komma till rätta med problemen, det skulle greja sig nu som förr. Om han händelsevis skulle hamna i en kyrka en söndagsförmiddag får han på ett tidigt stadium höra att där är man minst av allt optimistisk ifråga om människans natur, alla är ohjälpliga syndare, även den intelligentaste kärnfysiker och mest ansvarskännande industrichef. Grejar det sig är det tack vare den allsmäktiges nådiga men outgrundliga insats. Å andra sidan vågar de kyrkliga myndigheterna inte riktigt lita på de vackra bibelorden om liljorna på marken, för säkerhets skull besprutar de sina liljeodlingar, jag menar sina tall- och granskogar, med vetenskapens och lönsamhetens kemikalier.

Det är att göra det alltför bekvämt för sig att påvisa motsägelser och vanskligheter i de kristnas tro och praktik och hålla tyst om sina egna. Även den som bekänner sig till nihilismen bygger sig därmed ett privat tempel att söka skydd i och kan inrätta det ganska trivsamt och ta för sig av livets meningslösa gåvor. Förnekaren, ateisten, slipper inte ifrån ordet Gud, det sitter fastklirat vid hans nej, det inpräntas genom hans energiska avståndstagande. Vad tror jag själv? Jag hör till de många som valt att hålla frågan öppen. Man kan invända att det är en feg och

"Adams skapelse" av Michelangelo. Sixtinska kapellet, Vatikanen.

oförbindlig ståndpunkt, kanske det, det avgörande är att det finns goda skäl för den. Jag bekänner mig alltså till den preliminära ovisshetens tro eller skall vi säga den interimistiska okunnighetens tro. En gång skall det bli uppenbart om det finns någon substans i talet om ett liv efter detta. Man går på begravning, man hör de tre skovlarna sandrissla mot kistlocket och man tänker: prästen, officianten, kan vara hur stark i sin tro som helst och spränglörd i skrifterna dessutom, den som ligger i kistan kan vara hans dumaste konfirmationselev, som föga fattade, ändå är det den som ligger i kistan som i denna stund är den initierade, den ende som säkert vet om det som väntar oss är mörker och intighet eller något annat. Ty inte kan vi andra klara en tentamen om de yttersta tingens, varför och hur allt kom till och vart det syftar, om ett syfte finns. Det vi lär oss i skolan är på sätt och vis sagor bara, religionens och naturvetenskapens storslagna sagor, den senare i vissa avseenden rimligare än den förre, men sagor. Vi är bundna av tid och rum, hjärnans struktur, vårt mentala mönster. Hur fina instrument och hjälpmedel vi än skaffar oss är det vi som måste tolka rapporterna. Till och med kunskapen om vintergatan är historisk, 80 000 år tar det för ljuset att komma hit från den motsatta kanten, ingen kan överblicka nuläget i universum, om man alls kan tala om "nu" i sådana sammanhang. Vintergatan är ett stoftgrand, astronomerna räknar med dimensioner på 15 miljarder ljusår eller mer. Den som förmår uppleva uni-

versum som en totalitet, ett kosmiskt "nu", han gör förvisso skäl för beteckningen allsmäktig Gud. Den himmelska fader vi försöker föreställa oss och som vår tanke, vår rädsla och vårt hopp kretsar kring, han kan på sin höjd vara landshövding eller länsman eller byäldste i ett ofattbart större rike.

Man invänder: nej med förståndet kan vi inte fatta honom, men han uppenbarar sig och tar kontakt med oss i historien eller i naturen eller i människohjärtat. Han sänder profeter och evangelister, till och med en enfödd son. Alla känner vi säkert någon som på förtvivlans yttersta brant blivit omvänd och sedan vittnat om denna gudomliga makt som räddat honom eller henne till livet och hjälper dem att leva vidare, en makt som för dem känns lika verklig och närande som det dagliga bröd de äter. Att psykologisera bort sådana omvändelser, att prompt förneka det "gudomliga" i dem och betrakta det som en positiv form av självbedrägeri, ett frambrytande av människans "egna helande krafter", det vore förmätet. Å andra sidan vet vi att de som bekänner sig till religioner med andra gudar eller utan någon Gud, som t ex buddhismen, kan nå samma inre tillstånd. Religionshistorien visar oss ett antal mindre och större livbåtar av olika konstruktion.

Att konkret föreställa sig en himmelsk skapare och regent är svårt, svårare än för en fluga att föreställa sig Mount Everest. Behovet finns, en tydlig outrotlig önskan att med egna ögon skåda eller åtminstone få se en skymt av det

oöverskådliga. Teologi betyder ordagrant läran om Gud och de gudomliga tingen, numera nedtonat till läran om den kristna trons innebörd och historia. Klokt nog, för någon lära om Gud kan det ju inte bli tal om, endast inom. Spekulationerna liknar luftblåsorna i en sjö, de små fiskarnas pratbubblor i ett vatten vars omfång de inte kan mäta.

Går vi till bildkonstnärerna får vi ringa hjälp, annat var inte heller att vänta. Kristus förekommer i otaliga framställningar, jungfru Maria likaså. Gud blir det värre med. Han visade sig för Mose i eller som en molnstod. Mose begärde som den tvekande människan alltid gjort litet mera skärpa i bilden, "låt mig alltså se din härlighet". Till svar får han de mäktiga orden "jag skall låta all min skönhet gå förbi dig, där du står och jag skall utropa namnet Herren inför dig---". Därpå följer ett viktigt tillägg: "Mitt ansikte kan du dock icke få se, ty ingen människa kan se mig och leva". Det slutar med en kompromiss. Mose blir tillsagd att ställa sig på en viss plats, när Gud passerar skall han lägga handen över Moses ögon och sedan ta bort den igen, "då skall du få se mig på ryggen men mitt ansikte kan ingen se". Det var den ryggen Linné tyckte sig skönja när han var ute för att botanisera i den svenska paradisiska hagen.

När konstnärerna under senare sekel försökte sig på att förkroppsliga det som inte kan förkroppsligas fick vi den gråhåriga, skäggiga, vördade farbrorn, mest bekant från Dorés bibelillustrationer. Den Gud som visar sig för Abraham blir i

Rembrandts framställning en väl-närd holländsk storman med bevingad eskort, en Gud som knappast skulle kunna ta så våldsamma eller högstämde ord i sin mun som den stormvindens Herre som tukta-de Job. En helt annan kraft utstrålar Michelangelos skäggprydda Gud i Sixtinska kapellet, jag tänker på den berömda bilden av Adams skapelse. Jordklumpen Adam har nyss blivit levandegjord, Gud har blåst sin ande in i honom. Adam skildras som en skägglös, undrande, ännu inte helt uppvaknad yngling, handens hållning är vek men inte underdånig, inte en tiggares. Fysiskt sett är Gud och Adam jämlikar, lika muskulösa, men såsom den yngre har Adam framtiden för sig, frigörelsen och fadersprotesten skulle också komma.

På nästa bild ser man en ceremonistav, en sorts kräkla, tillverkad av svetsade järnstänger. Den är från vårt eget århundrade och från en kulturkrets som vi på tvivelaktiga grunder kallar primitiv. De här händerna skiljer sig mycket från Michelangelos. Den tafatta, vädjande gesten upp mot en gåtfull, osynlig makt förefaller mig år 1977 riktigare, religiöst mer övertygande än aldrig så pampiga skildringar från barocken eller renässansen. Djupare berör mig dock vilket som helst fotografi av stjärnhimlen i en astronomibok. När jag spanar in i detta myller av solar och galaxer erinrar jag mig ett ytt-rande av en ordknapp man på en tro- och vetandedebatt. Sedan de vältränade debathästarna tuggat sin havre ombads övriga bland publiken att ge sin mening tillkänna, det var då orden kom: "Ja nånting finns det, kanske". Jag tycker det är den exaktaste av alla teologier. Fast inte blir man professor på den.

I rummet bredvid står ett akvarium. Elegant och till synes harmoniskt simmar fiskarna omkring i det element de formats för, man känner en viss avund. Vi vet mer om dem än de om oss, vi utgör förmodligen en högre livsform, en mer sammansatt, vi är intelligentare, har ett rikare språk än deras enkla signalsystem. Än sen? De lever i ett samförstånd med sitt element, sina livsvillkor, en okluvenhet som vi bl a med religionens hjälp försöker återvinna. Mat vill de ha ett par gånger om dagen, men de visar ingen lust att slå sönder glaset och fly till en annan ort som vi. De pilar omkring men inte på vårt rastlösa sätt, de stannar upp och böljar med fenorna, knixar till och pilar iväg igen. De varken ber eller hädar, bygger inte tempel, river inte ner,

de andas självklart i det vatten som gavs dem.

Världen över sitter det folk och håller på med sin yoga, sin andningsteknik, sin meditation — inte bara i österlandet där det traditionellt hör hemma utan numera kanske till större del i västerlandet. Den inre fridens trollkarlar far som skottspolar mellan världsstäder. Men det de vill lära oss och som vi efter lång träning och i lyckliga fall kan lära oss är något som fiskarna redan kan, de behöver inte gå på några kurser. Själens som vi är så stolta över är antagligen mest ett hinder. Fiskarna simmar omkring med sina fromma kroppar i vattnet, grips ibland av fruktan förstås inför uppdykande faror och fiender, men knappast av en dödsfruktan av det slag som plågar oss, vår kroniska dödsmedvetenhet. De känner det förmodligen som Adam och Eva i paradiset före syndafallet. Historien om kunskapens träd brukar alltför snävt tolkas sexuellt. Det var fråga om en nyfikenhet av mer omfattande art, ett spionage, en exploatering, en stöld av konstruktionshemligheter, som helt naturligt måste göra ägaren till Edens lustgård bekymrad. Nu då jorden är tryfferad med små solar, alltså vätebomber, som bara väntar på att få upplysa och förbränna vår civilisation, då tycker jag att vi bör erkänna att det var ett sötsurt äpple vi satte tänderna i.

Är det människan som hittat på gudarna eller en gud som hittat på både universum och människan? Den frågan har mest akademiskt intresse. Säg att människan fantiserat ihop alltsammans, att himla-valvet skulle vara en filmduk på vilken hon projicerat sin ängslan och övergivenhet, sin längtan efter en kosmisk fader eller moder. Än sen? Att en cellanhopning, vägande cirka ett och ett halvt kilo och placerad överst på en tvåbent jordisk varelse, att den kan ha frambringat dessa oerhört invecklade teologier med kommentarer och förklaringar och förklaringar till förklaringar i all oändlighet, kan ha fabulerat och formgivit dessa tusentals gudar, demoner och änglar, kan ha diktat miljontals hymner till och psalmer om dessa enbart inbillade väsen, till och med gått i döden för sina hägringar — ja men det blir ju precis lika märkvärdigt som om en gud knådat till oss. Då måste man instämma med Karl Marx: "Människan är det högsta väsendet, sin egen sanna sol".

Jag håller alltså frågorna öppna. Svårigheten med den kristna trosbekännelsens Gud är att han dels

skall vara en allsmäktig skapare och regent, dels en barmhärtig fader. Lidandets och grymhetens summa är för stor, räknestycket går inte ihop. Det finns som bekant mycket listiga kristna förklaringar till hur ondskan kom in i världen, hur fabrikören kunde tillåta ett sådant elementärt konstruktionsfel. Även den vackraste av dessa ursäkter har advokatytrens kännemärken, det gäller att till varje pris oskyldigförklara upphovsmannen. En vän jag brevväxlar med ville veta om jag kunde tipsa honom om någon religion som bekänner sig till en enda men inte allsmäktig gud. Jag svarade att det kan jag nog inte och är det så viktigt, det är inte förbjudet att snickra till en tro själv om man är missnöjd med de redan existerande. En gång blir vi ändå satta på plats, en gång får vi veta det som vi nu bara kan gissa. Halvt på skämt skissade jag ett förslag till en mera måttlig gud och skickade honom:

Gud har inte skapat all himmel och all jord.

Gud har inte skapat hela Danmark, särskilt inte den hiskliga staden

Köbenhavn, möjligen Ørstedes park och vissa delar av Zoo.

På Bornholm har Gud skapat vete- och kornfälten,

inte den stora Natoanläggningen. Gud kan räkna sandkornen vid

Due Odde, inte runt hela kusten, inte vågorna på havet.

Afrikansk kräkla.

Buddhistiska tankar

”Man finner ingestans en permanent faktor — ingen Atta eller jagsubstans — i det som utgör personligheten, varken fysisk eller mental.”

Av Siripelle J. A. Karunaratne

”Okunnighet är den största fläcken”, förklarade den Upphöjde Buddha. Och med okunnighet menade han föreställningen att det existerar ett bestående jag, samt allt oriktigt tänkande och tal och alla oriktiga handlingar som okunnigheten ger upphov till. Okunnighet ligger bakom vår upplevelse av alla livets manifestationer; det är okunnighet som skapar tiden, rummet och medvetandet i vår föreställning, liksom vår uppfattning om de fenomen som har sin existens i rum-tiden i hela tillblivelsens värld.

Första länken i den betingade orsakskedjan är okunnighet. Med ”första länken” avses då inte det som är först i en tidsföljd, ty den skall inte förväxlas med idén om en Första Orsak, eftersom den betingade orsakskedjan inte har någon början i tiden. För att förstå detta är det nödvändigt att tänka på vad tid är. Tiden — dvs. våra begrepp om den, ty den har ingen existens utanför den relativa fenomenvärlden — bestäms av rörelsen hos kroppar i förhållande till andra kroppar, av jordens rotation kring sin axel och dess rörelse kring solen, tillsammans med andra solars och planeters rörelser, vilka utgör universum, samt rörelsen hos de nära och välbekanta föremålen i vår omedelbara omgivning.

Eftersom rörelse (tid) inbegriper byte av plats (rum) måste de båda begreppen rum och tid vara identiska: de kan inte uppfattas som åtskilda från varandra. Utifrån detta får vi Einsteins rum-tids-kontinuum, en kombination av idéer som hänger samman med varandra och är beroende av varandra samt bildar ett enda matematiskt be-

grepp. Utan materiella kroppar och fysiskt rum, dvs. det utrymme som kropparna upptar, skulle det inte finnas någon tid, dvs. inte så som vi uppfattar den i vår sinneserfarenhet. Utan tid skulle ingenting kunna bli till, och utan fenomen skulle det inte finnas någon tid. Därför är det meningslöst att tala om skapelsens början, eller om en Första Orsak. Skapelse från ingenting skulle endast innebära skapelse av tid, eftersom tid inte kan existera i intet, och att skapa något som inte fanns förut skulle förutsätta att tiden dessförinnan fanns, eftersom tidens trefaldiga förutsättning måste finnas för att göra en sådan händelse möjlig. Det skulle ha behövt finnas ett ”före”, den tid då föremålet inte existerade, ett ”nu”, den tid då det blir till, och en ”framtid”, den tid då det fortsätter att existera. Vi leds därför till slutsatsen, att som buddhismen gör gällande, det aldrig kan ha funnits en tid då Samsara (återfödelseernas kretslopp) och ett fysiskt universum i en eller annan form inte existerade. Alltså: det kan inte ha funnits en tid då ingenting fanns.

Vi måste hänvisa till ett uttalande i Anguttara Nikaya: ”Utan början är Samsara-processen (den process som innebär att liv följer efter liv): ursprunget hos de varelser som roterar i Samsaras hjul och som är höljda i Avijja (okunnighet) kan inte upptäckas.” Universum av rum och tid, skapelsen av Avijja, är en sluten begreppscirkel i vilken det inte finns någon första orsak. Den kan inte förstås eller undersökas med några intellektuella medel, eftersom sinnet självt opererar inom dess komplexa mekanism och på varje sida är bundet

av de förhållanden den skapar. Okunnigheten kan sägas vara den svaghet och begränsning som hör till intellektets natur. Intellektet är begränsat till processerna av orsak och verkan, samtidigt som det självt i varje stund skapar dessa processer och betingelser. Sinnet rör sig, liksom en fånge, fångslat inom de murar som det självt har skapat; det kan inte komma utanför sina egna begränsningars krets och kan alltså inte se processen i dess helhet eller förstå sin egen natur.

Alla relativa begrepp är överkliga, eftersom de är relativa. De kan inte existera i absolut mening. Som Bergson påpekade, kan inget föremål i hela universum ses skilt från andra föremål och betecknas som ett ’ting i sig’. Om vi försöker beskriva dess form och kallar det fyrkantigt eller runt, gör vi endast en jämförelse mellan dess form och formen hos andra föremål som inte är fyrkantiga eller runda. Samma sak sker när vi tänker på dess struktur, färg, vikt, lukt eller vilka andra egenskaper som helst som når oss genom sinnena. All vår kunskap är endast relativ; vårt sinne är inte utrustat för att handskas med begrepp utanför jämförelsernas och de relativa värdenas värld. Därför har det som vi känner till ingen verklig existens; om det ägde verklig existens, skulle vi kunna uppfatta och beskriva det för sig självt utan jämförelse med något annat. Detta är innebörden i det buddhistiska uttrycket ”Sabbe dhamma anatta” — alla ting eller tillstånd saknar verklighet eller självexistens. Den materiella, sammansatta världen är ingenting annat än sken, på grundval av sinnets illusoriska sätt att fungera.

Hur skall då sinnet uppnå befrielse från ett tillstånd som beror av dess egen natur? Det problemet tog det Buddha sex år av mödosam strävan att lösa. Svaret är att man skall tillintetgöra alla falska begrepp; man börjar med den grundläggande illusionen att det finns ett personligt jag, ty den illusionen ger upphov till alla de andra illusionerna. Detta innebär att inse alla fenomenens obeständiga, lidandesfyllda och överkliga natur, dvs. alltings Anicca, Dukkha och Anatta, inklusive personlighetens verkliga natur. Dessa tre begrepp, som är det viktigaste i hela det buddhistiska tanke-systemet, är i själva verket endast tre olika aspekter av samma sanning. Vad som är Anicca, obeständigt, måste med nödvändighet vara utsatt för Dukkha, lidande. Dess lidande kommer av oron och obalansen, den ständiga rörelsen och förändringen hos de delar som det är sammansatt av, den ändlösa följden av tillblivelse, förfall och försvinnande hos de delar av atomisk och elektronisk energi, vilka utgör dess fysiska substans. I buddhistisk mening innebär Dukkha inte endast det lidande som är förknippat med medvetandet, utan också det tillstånd av störning och obalans som finns hos alla fenomenvärldens ting. Man måste tänka på Dukkha som en kosmisk princip, allnärvarande och allt genomträngande; den finns överallt, i atomernas inre såväl som i den fysiska kroppen, som växer, förfaller och dör, och i medvetandets olika moment, som stiger och faller. Överallt där det är rörelse och ständig växling, där är Dukkha — och det betyder att Dukkha finns överallt; Dukkha är närvarande såväl i den organiska som i den oorganiska materien. Abhidhamma lär att Dukkha är närvarande i Samsaras alla trettioen boningar, inklusive Asannasattas (de omedvetna varelsernas) värld. Dessa varelser äger endast en av varandets fem beståndsdelar, Rupakhandha. De har endast materiell form, utan medvetande, för sin existens i Asannasatta Brahma-Loka. Detta visar att, filosofiskt talat, lidande existerar även i oorganisk, icke förnimmmande substans.

Där de två första betingelserna, obeständighet och lidande, existerar, kan det inte finnas något verkligt jag, eftersom allt är i ständig förändring. Det är fråga om ett blivande, inte om ett varande; det är alltid ett övergående från ett tillstånd till ett annat. Därför måste det vara Anatta, överkligt; det finns hos en varelse inget permanent jag

eller någon permanent själ, och inte heller någon bestående identitet hos ett föremål från ett ögonblick till ett annat. Allt man kan finna är en kausal process eller ström. Vetenskapen säger oss att en atom i ett ögonblick inte är identisk med ”samma” atom i ett annat ögonblick; dess existens är bara en sammanhängande kedja av kausala förhållanden, en ström av aktivitet eller energi. På samma sätt finns det ingen verklig identitet mellan babyn, barnet, ynglingen, mannen och åldringen, fastän vi av konventionella skäl måste anse att de är en och samma och kalla dem vid samma namn genom livets olika skeden. Den fysiska kroppens celler dör och ersätts av nya många gånger under en livstid, och kroppen själv ändrar utseende genom den gradvisa anhopningen av dessa ytterst små förändringar. På samma sätt är medvetandet, sinnets innehåll, reaktioner osv., inte samma i skilda skeden av livet, under det att medvetandeströmmen, liksom en flod, flyter förbi och bär upp en blott illusorisk identitet från det ena ögonblicket till det andra, liksom en flod ses som en flod endast genom flodbankens allmänna konturer. Herakleitos, som förklarade att det är omöjligt att två gånger stiga ned i samma flod, tänkte buddhistiskt. Man finner ingestans en permanent faktor — ingen Atta eller jagsubstans — i det som utgör personligheten, varken fysisk eller mental.

Många västerländska filosofer har kommit till samma slutsats som buddhisterna vad gäller detta allmänna tillstånd av ständig växling och överklighet, men att inse det intellektuellt räcker inte för att frigöra sinnet från dess konventioner. Sinnet kan endast förstå detta faktum i dess negativa aspekt; det kan inte, som vi har sett, förväntas tränga bortom fenomenvärlden och få direkt kännedom om verkligheten bakom den. För att göra detta måste sinnet övervinna sig självt; sinnet måste behärskas och även transcenderas, och detta kan man endast uppnå genom meditation.

Meditation börjar med koncentration; det fordras först av allt att sinnets aktivitet kontrolleras och att det hålls i fullständig stillhet, dess rastlösa rörelse bringas till ett fokus som är en enda punkt (Ekagata). När detta har uppnåtts, måste hela kraften av dess koncentrerade energi tas i bruk och helt riktas på meditationsobjektet. I Buddha-Dhamma finns fyrtio av dessa Kammatthana (meditationsform-

ler) där var och en passar för ett särskilt slags sinne. När meditationen är framgångsrik, åstadkommer den en insikt bortom allt som är tillgängligt för det normala medvetandet, i det att den ger kunskap om det som finns utanför fenomenvärldens barriär av illusioner, nämligen om den ’obetingade verkligheten’ (Asankhata Dhamma). I detta tillstånd upphör all medvetandets orenhet, och det blir slut på begäret att existera och begäret efter materiella ting, efter sinnens njutning och allt annat som fångslar förnimmmande varelser i Samsaras hjul. Detta tillstånd kallas Nibbana (sanskrit: Nirvana) — utsläckande av begärens, hatets och illusionens eld. Det innebär inte utsläckande av jaget, eftersom jaget aldrig har existerat, utan det innebär slutet på den falska föreställningen om jaget. När det verkliga är känt och erfaret, då har det överkliga ingen mening eller lockelse. När man uppnått befrielse från de sex sinnenas tråldom och från bundenhet vid materiell existens, då kan det inte längre finnas något begär efter individuell återfödelse, med resultat att återfödelsen upphör, och med återfödelsens slut kommer slutet på Anicca och Dukkha, men inte på Anatta. Nibbana är beständigt och fritt från lidande, men det är inte något ”jag”.

Buddha försökte inte beskriva Nibbana. Det som inte på något sätt hör hemma inom vår vanliga erfarenhet, kan inte beskrivas. Det finns inget språk för det, eftersom det inte finns någon gemensam erfarenhet till vilken ett sådant språk kan relateras och förstås. Språk kan endast användas om relativa ting; det finns inget språk för det som inte kan relateras till någonting annat. Om Buddha hade försökt att beskriva Nibbana, skulle han ha förfalskat det genom att använda uttryck som endast gäller för vår erfarenhet av fenomenvärlden. Därför vägrade han att besvara frågor om Nibbana, fastän många människor på grund av hans tystnad trodde antingen att Nibbana är förintelse eller att Buddha själv inte hade någon erfarenhet av det. Ingetdera är riktigt. Nibbana innebär inte förintelse, eftersom det inte finns något jag som kan förintas; det innebär förintelse endast i den meningen att begärens, hatets och förvillens eld släcks ut. Nibbana kan kallas det Verkliga, så länge som det inte felaktigt uppfattas som Gud, Ande eller något annat antropomorft begrepp: det är den enda verkligheten till skillnad från den förgängliga världens för-

änderliga former. Det ligger en stor fara i att använda andra ord i stället för Nibbana, eftersom var och en gärna vill ge sin egen tolkning av ett särskilt ord i överensstämmelse med de idéer han själv associerar till; och som vi har sett, är sådana idéer med säkerhet missvisande, eftersom de bildas och begränsas av relativa distinktioner, vilka ibland är högst individuella och personligt färgade. Det är ett ytterligare bevis, ifall sådant hade behövts, på äktheten i Buddhas Upplysning att hellre än att ge ett felaktigt intryck av vad han hade insett, blott för att övertyga och tillfredsställa dårar, fick folk lämna honom under tvivel på hans buddhaskap.

När han tillfrågades om en Buddhas existens eller icke-existens efter Parinibbana, svarade den Upphöjde: "Efter Parinibbana kan Tatthagata inte sägas existera; inte

heller existerar han inte. Inte heller både existerar och icke existerar han, och inte heller varken existerar eller icke existerar han." Detta betyder att både existens och icke-existens och alla härvar av dessa med varandra förenade idéer tillhör fenomenvärlden och därför är överkliga begrepp. Innebörden i Buddhas undervisning är att göra sig av med alla sådana begrepp: de kallas "Ditthi" — "åsikter" — och har som sådana inget att göra med verkligheten. Buddha sa: "Jag har inga teorier, jag har nått den yttersta stranden".

Anm. De processer som vi av konventionella skäl kallar Siripelle J.A. Karunaratne föddes i Sri Lanka. De har studerat vid två buddhistiska universitet i sitt hemland, samt i Indien bla indiska språk och filosofiska system (yoga, meditation, nordindisk musik). 1970 kom de till Europa, studerade i Paris och arbetade samtidigt som frilansjournalist för tidningar och tidskrifter i öst och väst. Till Sverige kom de 1972. De studerar nu vid universitetet i Warszawa.

GUD

Vad tänker Du när Du ser eller hör ordet Gud? Kanske går Dina tankar till något vackert eller något obegripligt. Kanske är Du likgiltig eller rentav blir förargad. Kanske tänker Du på himmelen eller på vår egen värld. Kanske har Du frågetecken eller sköna upplevelser. Kanske blir Ditt svar en dikt, en teckning eller ett papper fullt av tankar. Vare sig Du tror eller inte, skriv ett svar till

Jan Carlquist
Svenska kyrkans centralråd
Fack, 104 32 STOCKHOLM

Vi har glädjen meddela att

BHAGAVAD-GITA SOM DEN ÄR nu finns i svensk översättning

Det är inte första gången som denna hinduiska trosurkund föreligger på svenska — den första översättningen gjordes av Nino Runeberg och utkom 1910, men nu utges en översättning samt kommentarer av A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada, grundaren av det Internationella Sällskapet för Krsna-medvetande.

Boken kan rekvireras från

ISKCON

Korsnäs gård, 140 32 Grödinge. Tel. 0753/291 51
Bokhandelspriset är ca 75 kr + moms.

KVALITETEN PÅ UFO-RÖRELSEN

I en ledare i tidskriften GICOFF-Information nr 3, 1977, organ för Göteborgs Informations Center för Oidentifierade Flygande Föremål, "filosoferar" ordföranden Sven-Olof Fredrikson om bristen på saktighet inom UFO-rörelsen. Han menar att det måste bli en högre kvalitet på rörelsens arbete, om man skall kunna intressera vetenskapsmän, journalister och politiker för UFO-problemet. Bland annat får man inte okritiskt välja källor till tidskriftsartiklar — och det vill jag gärna instämma i. Med risk att förarga någon UFO-sökande broder vill jag säga att jag anser det olämpligt att, när det gäller det svåra ämnet UFO, hämta informationer från tidningar som National Enquirer, Saga (som jag inte sett, men namnet inger i varje fall inget förtroende) och överhuvud taget i allmänhet från vanliga nyhetstidningar, samt givetvis från utpräglade sensationsskribenter, och från åtskilliga opålitliga specialtidskrifter.

Även tidningen The National Tattler har i Sverige använts som källa. Jag har inte sett den, men enligt ordboken betyder tattler "pratmakare, skvallerbytta". Översatt till svenska förhållanden skulle tidningens namn bli ungefär Svenska Skvallerbyttan. Därifrån har en svensk UFO-tidskrift hämtat en utomordentligt sensationell och osannolik artikel med rubriken "Främmande luftfarkost störtade. 12 ufonauter påträffades!". Där hänvisas bland annat till "rymdexperten Robert Carr, ordförande i NICAP". Men (det riktiga) NICAPs ordförande heter sedan många år John L. Acuff. Ledningen för NICAP har aldrig gett uttryck för sådana åsikter som tillskrivs "NICAP-ordföranden". — "Sex läkare utförde obduktionen..." — "Hjärnspecialister sade att de aldrig tidigare hade sett en hjärna med så invecklad hjärnbark tidigare, säger Carr." — "Ingen på Edwards (flygbas) visste riktigt hur man skulle förfara med fyndet. Kropparna konserverades emellertid omsorgsfullt." Osv. Om denna händelse verkligen inträffat 1948, skulle den med största sannolikhet långt tidigare ha kommit till massmedias kännedom och blivit undersökt. Samtliga inblandade skulle inte ha kunnat hålla tyst. Inseende detta bör man enligt min mening inte publicera en obekräftad historia av denna karaktär.

Forts på nästa sida

Per Ragnar: Reflexioner

På väggen framför min skrivmaskin har jag klistrat upp ett vykort med texten: "Så mycket du växer i kärleken, så mycket växer Gud i dig". Augustinus har formulerat den meningen.

"Gud är kärleken, 1 Joh. 4:16" står det att läsa på ett kort bredvid.

Det är två självklara sentenser för den religiöse. Oftast själv-

klara just som citat eller ord-språk. Men de förlorar inte sällan sin substans, sin mening, sin uppförda.

Är de förresten förenliga? Om nu Gud är kärleken, bor han då inte en gång för alla och entydigt inom oss? Är vi inte för tid och evighet säkert inneslutna i hans trygghets famn? För Augustinusorden är ju nästan otäcka! Jag fattig, syndig människa har alltså inte Gudskontakt i större omfattning än jag själv lever kärleksfullt? Usch, så kallt det blev, tycker du kanske. Du med din ständiga upplevelse av otillräcklighet. Omgiven av alla krav. På medmännisklighet. På världsengagemang. Kraven att sköta kroppens via rätt föda. Kraven på daglig motion. Att leva sprit- och rökfritt. Att tjäna hyggligt med pengar för att klara hyran, det dagliga brödet och lite extra gott till kaffet framför färg-TV:n. Du känner dej stressad alltemellanåt. Blir lätt grinig. Småilsken fast du inte vill. För det är ju det goda du vill! Det kärleksfulla. Du har ändå formulerat en grundinriktning för ditt liv. Du är sökare, försökare i Ljuset.

— Så lite som jag växer till vardags i kärlek, mer "växer" alltså Vår Herre eller Gud eller

Det Goda eller Tillvarons Ljus inte i mej! Det blir sannerligen inget lysande pensum att redovisa på detta livs yttersta dag. Gud, du som Johannes påstår är Kärleken, varför ska det ta sån tid att lära sej medmännisklighet, ömsinhet, mjukhet, förståelse, kärleksfull insikt?

Därför att du inte bara ska prestera teoretisk medmännisklighet. För att din ömsinhet inte bara ska vara spelad. För att din mjukhet ska flöda ur djupet av ditt väsen. För att din förståelse inte enbart ska vara intellektets men balanserad av den genomgripande känslan. För att den kärleksfulla insikten ska vara den medvetne Kristus' skap, måste du leva många, många liv. Mängder av livsupplevelser är det som för oss mot kosmisk medvetenhet. Över höga berg och genom djupa dalar går vi på smärtans, lidandets, medlidandets vägar till Förklarings berg. Upplevelsen av kontraster är det som för vidare. En vistelse i enbart ljus, i enbart mörker vore ett helvetiskt liv. Det är en kärleksfull Gud som styr vår utveckling. Närmare Gud genom dig själv. Du i Honom. Som Är Kärleken. För alla. Inom alla.

Så tror jag.

UFO-RÖRELSEN

forts.

I stället för att okritiskt ösa ur grumliga källor bör man hämta informationer från de bästa fackböckerna, av författare som Hynek, Jacobs, Vallee, Fuller, Klass, Saunders, och från de bästa artiklarna i specialtidskrifter som International UFO Reporter, APRO Bulletin, UFO Investigator, Flying Saucer Review och informera om kvalificerad forskning på området och om väl undersökta fall.

Det är inte rimligt att en specialtidskrift, som vill vara seriös, ger upplysningar hämtade från allmänreportrars skrivelser i vanlig nyhetspress, eftersom dessa ofta är grovt felaktiga beroende på bland annat slarv, lust för sensation och otillräcklig ämneskännedom. Nyhetsartiklar talar om att iakttagelser gjorts, men de ger ingen säker kunskap. En svensk UFO-tidskrift bör som källor anlita god utländsk expertis — det finns sådan! — vid sidan om publicering av eget material.

Sven-Olof Fredrikson kritiserar de eleganta teckningar av flygande tefat — och ibland av humanoider — som brukar pryda UFO-tidskrifter men ofta ger en felaktig bild av en observation. Det är också min uppfattning att professionella men sakligt felaktiga teckningar skall undvikas — i stället bör man visa upp teckningar som vittnen själva har gjort.

Det är nog bra att det finns ufologer som är entusiastiska och arbetsvilliga. Men det räcker inte med de egenskaperna. För att kunna göra ett bra jobb inom UFO-området krävs en utvecklad känsla för kvalitet hos tillgängliga källor samt en kritisk inställning.

Beträffande den viktiga fallundersökande sidan av UFO-arbetet behövs en motsvarande förbättring av kvaliteten. Att göra en bra, noggrann undersökning, bestämma vad som är väsentliga fakta och sedan skriva en god rapport är naturligtvis inte lätt. Men om man tar god tid på sig och om flera personer samarbetar, kan man därmed

i viss utsträckning ersätta brist på erfarenhet och talang. Och man bör nog försöka att till UFO-rörelsen knyta personer med en vetenskaplig utbildning, som kan delta i undersökningar och informationsverksamhet. För att uppnå detta krävs helt säkert en höjning av UFO-tidskrifternas och UFO-böckernas nivå, så att vad som presenteras snarare lockar bra folk till rörelsen än stöter bort dem.

SM

Detta med källor och källkritik är svårt, kanske svårare än något annat inom ufologin. Klart är att vi måste skärpa oss om vi ska nå respekt utanför våra egna kretsar, och om våra uppgifter ska ha värde för framtiden.

Vi har massor av uppgifter, men uppgifterna är ofta utan värde eftersom vi inte känner deras kvalitet.

Ur Sven-Olof Fredriksons ledare i GICOFF-Information

*KRISTEN PRÄST
BEJAKAR
GURU MAHARAJ JI*

Paul Fueter är en schweizisk präst, generalsekreterare i sitt lands bibelsällskap och far till flera barn, vilka anslutit sig till Guru Maharaj Ji. Han har bl a omtalat att när de första anhängarna av Divine Light Mission kom till hans stad för att tala om "Kunskapen", uppstod många frågor i hans sinne. "Men", skriver han, "jag slogs av två saker: för det första de underbara förändringar som skett i dessa lärjungars liv, och för det andra den evangeliska enkelheten i så mycket av det som sades under deras andliga föredrag. Vad det första beträffar, så hade flertalet av de ungdomar som blev de första lärjungarna här, sökt desperat efter Gud, och den religiösa undervisning som de fått, hade gett dem en törst som varken ord eller gärningar hos präster och förkunnare hade kunnat släcka. Men sedan de blivit undervisade om vad de beskrev som de enkla meditationsteknikerna, började de plötsligt att läsa Bibeln tillsammans med mig, i det de förklarade vissa nyckelord i evangelierna och epistlarna på ett sätt som avslöjade en ny andlig insikt. Jag såg att de hade genomgått en ny födelse och att den andliga världen hade blivit lika verklig för dem som den var för mig, när jag blev omvänd för tretiosju år sedan.

Men dessa förändringar kunde ha berott på en ytlig entusiasm — kanske var dessa ungdomar lätta att vilseföra. Därför var jag ivrig att få veta vad som verkligen blev sagt under satsang. Jag upptäckte, att essensen i Guru Maharaj Jis budskap inte var 'orientalisk religion', så som många av mina kolleger antog, utan i stället något som bekräftade vad jag själv hade funnit om den andliga erfarenhetens natur.

Efter många år som missionär i Afrika hade jag kommit fram till att våra ord blivit som en skärm, vilken hindrar det djupa gudsförhållande som har upplevts av de kristna helgon vilka framhålls för oss som förebilder. Så när mahatmorna talade om att förståndet inte kan nå fram till Guds Ord, men att

detta har blivit inplanterat i oss av Gud, när de beskrev vårt fåfänga sökande efter sanning och liv med hjälp av intellektet, då kände jag mig väldigt hemma. Här var ett budskap som svarade mot min egen intuition. Som missionär hade jag försökt att förmedla andlig erfarenhet, men det hade blott blivit ord. När afrikaner verkligen hade börjat leva ett nytt liv, sedan de blivit kristna, omtalade de hur Gud själv hade fyllt dem med sin Ande. De talade om Kristus på ett mycket konkret och praktiskt sätt. För dem var våra dogmatiska påståenden endast skuggor av en gudomlig verklighet, som jag också hade erfart för många år sedan. Det gjorde också intryck på mig att se de premies som varit narkotikamissbrukare och som jag tidigare hade träffat då de befunnit sig i ett eländigt tillstånd. Plötsligt började de visa vad aposteln Paulus kallar 'andens frukter, kärlek, frid, glädje, avhållsamhet'. Slutligen bekräftade de som beslutat att leva i ash-ramer för att ägna sitt liv åt meditation, satsang och tjänande, mitt första intryck: de hade funnit vad Jesus kallade 'skatten i åkern' eller 'den kostbara pärlan'.

Många av dem föreslog att jag också skulle motta denna Kunskap, men jag tvekade. Kunde jag ta emot något från Guru Maharaj Jis lärjungar, vilka talade om honom som om han var den reinkarnerade Kristus? Skulle inte det vara att förneka min 'levande Mästare'? Jag talade med många premies, och försökte förstå, och svaret var alltid detsamma: 'De som har mottagit denna Kunskap, förstår vad Jesus lärde. Men Kunskapen är praktisk, inte teoretisk. När man en gång ser det gudomliga ljuset, hör den gudomliga musiken, smakar nektarn och lever med Guds heliga namn, kommer man verkligen att vara Gud, Kristus eller den helige Ande närmare.'

'Menar ni att jag kommer att vara närmare Kristus än jag är nu?' frågade jag.

'Pröva det!' sa de. Och det gjorde jag, eftersom jag kände att om

min hängivenhet till Kristus inte var minst lika verklig som hängivenheten till Guru Maharaj Ji, vore det bättre att jag lade av.

Att motta Kunskapen har för mig varit en förbluffande upplevelse. Jag är äldre än de flesta premies. För dem var detta något fullständigt nytt; för mig var det ett återupplevande av den första kärleken, som jag känt i min ungdom och som sedan förtvinat under åren och studierna. Jag upptäckte att det var sant vad Guru Maharaj Ji sa: 'Vi använder ton av energi för att utveckla vårt förstånd och vår kropp, men inte ens fem gram för att utveckla det ljus som finns inom oss och som är källan till vårt liv.'

Med ens upplevde jag inte meditationen längre som ett tvång, utan något som jag hade en djup längtan efter. Medan jag tidigare hade måst tvinga mig till att tänka på Gud, kan jag nu i varje ögonblick — i sängen, vid ratten, medan jag går på gatan — erfara fullkomlig sällhet. Jag har lärt mig att spåra aggressivitet hos mig själv och andra och att övervinna den. Mina barn hade sagt mig att i min tro rörde det sig endast om ord, bilder och inte om realiteter, och de hade haft rätt. Hur stor och djup är inte Guds nåd!

Jag kan bara säga att jag aldrig har varit så nära Kristus som nu och att Bibeln har blivit mycket klarare för mig. När jag har läst den helige Augustinus, Luther, Teilhard de Chardin och de andra stora kristna, har jag förstått att de upplevde något som det är möjligt att uppleva för var och en som sätter Guds rike och vad Han begär främst, och som inte bekymrar sig så mycket om morgondagen.

Det är detta som de som lever i ashramerna verkligen praktiserar. Det är detta som ett liv i meditation, satsang och tjänande kan innebära för alla som längtar efter det."

(Från boken "Who is Guru Maharaj Ji?" av Charles Cameron. Bantam Books, Inc. 1973.)

I LIVETS TJÄNST

andra grunder än tex rent ekonomiska. Denna gemenskapskänsla skulle sedan utvidgas och omfatta alla på vår jord. Just nu är kontakten intensiv med Östeuropa. "Fred genom gemenskap" kontakter personer på regeringsnivå, organisationer och enskilda i dessa länder. Det var också en stor upplevelse att få höra Marko från Jugoslavien berätta om sina erfarenheter därifrån.

Lördagen den 30 juli inföll fullmån. På förmiddagen samlades vi alla i skogen för en enkel meditation i cirkel på marken under träden. Själva fullmånemeditationen leddes av Michael Lindfield från Findhorn någon timme senare på Gövik. Höjdpunkten under vårt möte var nu uppnådd. Sista dagen delade vi alla med oss av våra erfarenheter och upplevelser av mötet. För mig har de fem dagarna betytt oändligt mycket. Det svåra är bara att klä dessa upplevelser i ord, och det behövs egentligen inte. Det stod klart för mig när vi senare på dagen tog avsked av varandra att "Peace through unity" är en realitet och att

FÅ DERES HOROSKOP

stillet og tillsendt for 40 svenske
kr. Send fødselsdato, klokkeslet
og fødested til

Peter Sørensen
Havrevej 12, DK-2700 Brønshøj,
Danmark

Forts.

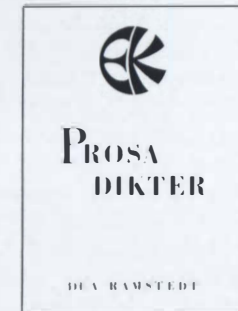
vårt sökande tillsammans efter livets egna lagar kommer att fortsätta. Själv mottog jag så mycket ljus, kärlek och energi dessa dagar, att det enda jag önskade, när jag lämnade Gövik, var att få dela med mig av detta till medmänniskor jag möter.

Det finns bara en länk
mellan himmel och jord
— och det är KÄRLEK.

Att ta emot kärlek
och att ge ut kärlek
— det kallar jag GUD.

Må dessa vågor av ömhet
alltid stanna kvar mellan oss.

Eva Jagrell

Dessa högstämda ECK-poem
handlar om livets hemlighet,
meningsfullhet och slutmål.

ECKANKAR, Gästrikegatan 18
113 34 Stockholm
Tel. 30 77 56 Månd. 12—2 eller
VATTUMANNENs bokhandel.

Kontakt

Jag är dödstrött på den skrämmande ytligheten och tomheten i dagens samhälle, då speciellt när det gäller relationerna manligt-kvinnligt. Är du en flicka 25–30 år, omkring 165 cm lång, trevligt utseende, funderar du allvarligt över livets mening och universums storlagenhet, hör av dig. Om du skulle råka "sända på samma våglängd" som jag, är jag ganska övertygad om att du kan komma att få uppleva ditt livs äventyr hos mig, för jag är äventyrets barn. Spännande? Well, give it a try. Helst från Göteborgstrakten.

**Svar till "It is all a matter of vibration",
Sökaren f.v.b.**

Ensam 20-årig kille söker en tjej i åldern 17—19 år. Jag är mörk, rökfri, 178 cm lång, väger 69 kg. Intressen: Musik, människor, filosofi, UFO, sport, politik m m. Jag uppskattar naturliga, spontana människor med humor. Tveka inte! Skriv! Och skicka gärna med ett foto.

Svar till "El Nath", Sökaren f.v.b.

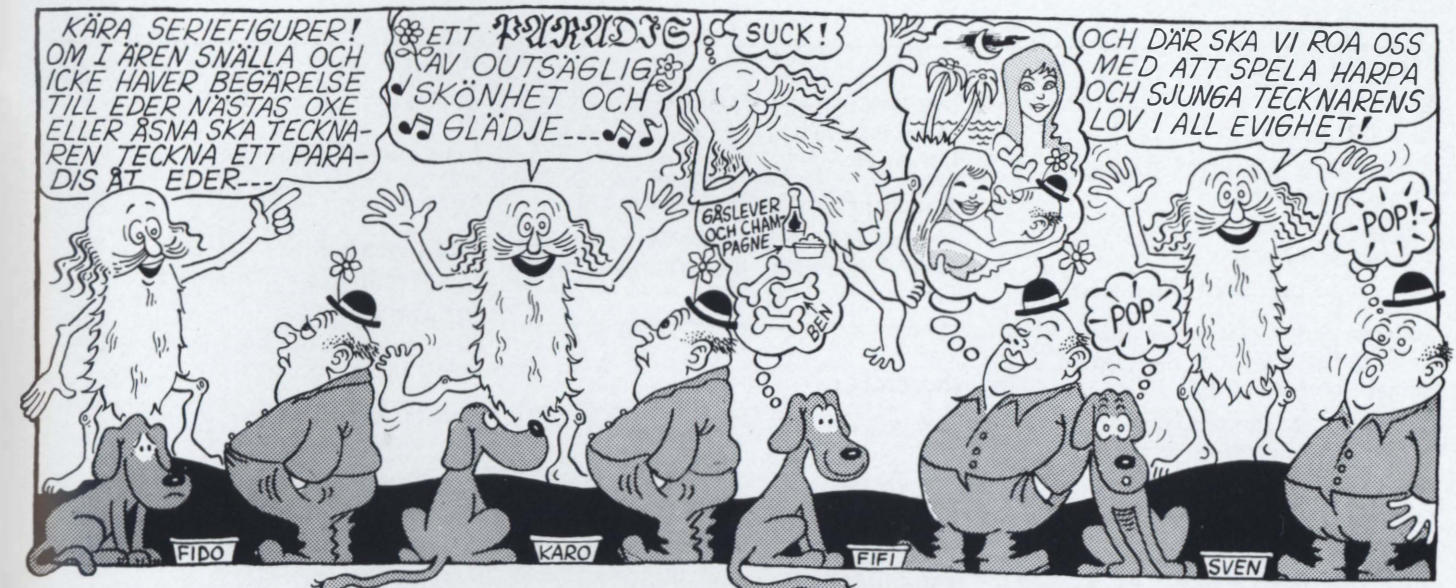
25-årig studerande grabb söker flicka att brevväxla med. Mina intressen är: livsåskådningsfrågor, naturvetenskap, musik, natur m.m.

Svar till "Brevvän", Sökaren f.v.b.

Självständig, försmådd enstöringskvinnor intresserad av livsåskådningsfrågor, litteratur, språk, djur och natur önskar kontakt med lugn, följsam man.

**Svar till "Massmediakonsument 52 år",
Sökaren f.v.b.**

Profeten

Av Sven Rosén

SÖKAREN OCH KRISTENDOMEN

(Foto: Rein Vålme)

Det finns Sökaren-läsare som är illa berörda av min kristendoms-kritik. Inte många har hört av sig med sin besvikelse, men jag förstår att en del har "ledsnat på Sökarens ständiga angrepp på kristen tro". Men, varför är det så olämpligt att jag stör litet med kritik och tvivel? Se er om i samhället: här finns en riklig mängd av kristna tidskrifter från skilda samfund, en betydande utgivning av kristna böcker, missionsbokhandlare på många orter, kyrkor och missionshus, sång och spel och vittnesbörd på offentliga platser, statskyrka, kristet orienterad religionsundervisning i skolorna etc. Mot bakgrund av detta massiva och ostörda utbud av kristen propaganda, varför skulle inte en liten kulturtidskrift, som förutsätts bli läst av allvarligt sökande människor, få sätta fingret på vissa svagheter och avigsidor hos den privilegierade religionen?

Det finns ingen balans på det religiösa området i Sverige. De kristna trumpetar ut sin tro så det hörs över hela samhället. Vad lilla Sökaren säger i opposition hörs knappt som ett pip vid sidan av orkestern.

Jag har ibland fått höra att jag vi-

sar stor tolerans mot österländsk tro, men intolerans mot kristendomen. — Men det rör sig inte om tolerans eller brist på sådan. Sökaren är en tidskrift för informationer, debatt, ifrågasättande. Här kan kritik riktas mot vilken åskådning som helst. Att just kristendomen blivit mest utsatt beror på att den är mycket stor i vårt land i jämförelse med nyreligiositeten och hos oss allmänt uppfattas som den enda Religionen: den som blir religiös, blir kristen. Eftersom jag lever i ett samhälle, där kristendomen i hög grad hör till miljön för en livs-åskådningsintresserad människa, vet jag också väldigt mycket mer om kristendomen än om islam, judendomen, baha'i, buddhismen och hinduismen. Jag är öppen för att peka på svagheter i icke-kristna religioner, och detta har också skett i Sökaren, men man kan inte gå ut med kritik utan tillräcklig kännedom. De som har sakligt stark kritik att komma med mot nyreligiösa och icke-kristna religiösa rörelser, är välkomna att ta kontakt med mig. Däremot är jag inte intresserad av fördomsfulla och sakligt oriktiga angrepp på nyreligiosite-

ten från en utgångspunkt att nya religioner är villoläror, eftersom en viss annan lära är sann.

Sökaren redigeras inte i syfte att göra en trevlig, populär tidskrift, utan jag tar upp sådant som jag bedömer som viktigt och som för mig känns angeläget. Ibland är jag inte så djupt personligt engagerad i frågorna, utan kan hålla dem på visst avstånd — och det är möjligen en fördel för tidskriften — men ibland blir jag intensivt intresserad och kan inte släppa ett problem, förrän jag känner mig färdig med det.

För mig har det oäkta slutet av Markus evangelium, Jesu straffpredikningar, hans stränga gärningslära, utvecklingen av vissa skrifter till en bibel etc. varit viktiga frågor. Det är inte min stil att bara rycka på axlarna och låta troende fortsätta att ostörda predika religiösa föreställningar som faktiskt har svårt att utstå en kritisk granskning. Jag har ett behov av att åtminstone inom min lilla sfär få peka på att kristen tro är något som kan ifrågasättas.

SM

SÖKAREN

Nr 9 1977 Årgång 14

Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3

Postgiro: 70 60 47-8

Bankgiro: 372-8128

Telefon: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Sökaren är en oberoende tidskrift för livsåskådningsfrågor, där skilda meningar kan föras fram.

För varor och tjänster som utbjuds i annonser i denna tidskrift svarar endast annonsörerna själva.

Tryckt hos Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB Borås, 1977

ISSN 0038-0504

PRENUMERATIONSPRISER:

Helår (10 nr) 52:—

Halvår 28:—

Annonspriser (moms tillkommer):

Helsida 650:—, halvsida 400:—, småannonser 15:— per spalt-cm men minst 45:—.

INNEHÅLL:

H.H. Karmapa besöker Sverige 3

Eva Jagrell:

I livets tjänst 5

Theresa Olson:

TM, sidhi-programmet 6

Vid verklighetens rand 9

Uri Geller är äkta! 12

Yoga-Jonson 14

Olof Lundegårdh:

Det översinnligas närvaro 17

Alf Ahlberg:

Kristendomen och vår västerländska kultur 20

Werner Aspenström:

Jag tror på det ovissa 23

J. A. Karunaratne:

Buddhistiska tankar 26

Per Ragnar:

Reflexioner 29